

Concept verslag van de openbare vergadering van de Drechtraad van 6 juli 2021 Locatie: De Lockhorst te Sliedrecht

Aanwezig:

A.J. Flach	A.W. Kolff	H.I.Ambacht	H	voorzitter Drechtraad	H.
P.J. Heijkoop	E. Boers	Dordrecht		Regiogriffier	
J.G.A. Paans		Alblasserdam			
Alblasserdam					
1	A.H. Brassier			SGP	
2	W. van Krimpen			PvdA	
3	M. de Deugd-Bos			CDA	
4	J.M. Dekker			VVD	
5	J.K. Sterrenburg			ChristenUnie	
Dordrecht					
6	J.C. van der Net			VVD	
7	W. van der Kruijff			CDA	
8	P.J.T. Tiebosch			D66 / VSP/ Filippo	
9	K. Kruger			GroenLinks	
10	J.D. Veldman			ChristenUnie-SGP	
11	R. Portier			SP	
12	J.J.H. Wisker			Verenigde Senioren Partij / D66 / Filippo	
13	C.A. van Verk			PvdA	
Hardinxveld-Giessendam					
14	D. Fijnekam			Transparante Partij voor Alg. Belang /SLP	
15	A.A. van den Berg			SGP	
16	P.T. aan de Wiel			ChristenUnie	
Hendrik-Ido-Ambacht					
17	P. Boudewijn			SGP-ChristenUnie	
18	A. Mol			Gemeentebelangen / SLP	
19	W.P. van der Hee-Pasterkamp			CDA	
20	J. Oelfke ten Seldam			VVD	
21	M.C.G. Gommans-Dane			D66 / VSP / Filippo	
22	J. Struik			Ambacht Uw Belang / SLP	
23	A. Scheurwater			Echt Voor Ambacht /SLP	
Papendrecht					
24	A. Stremmer			Papendrechts Alg. Belang /SLP	
25	A.J. Kosten			ChristenUnie-SGP	
26	T.C. van Es			D66 / VSP / Filippo	
27	D. Yildiz-Karso			PvdA	
28	A. Bokma			VVD	
Sliedrecht					
29	J.H. Visser			SGP-ChristenUnie	
30	W.H. Blanken			PRO Sliedrecht / SLP	
31	F.J. Dunsbergen			CDA	
32	R.B. de Munck			D66/ VSP / Filippo	
Zwijndrecht					
33	C. Moorman			Algemeen Belang Zwijndrecht/SLP	
34	E.J. vd Mheen			CDA	
35	G. Slotema			PvdA	
36	S. Schipper			D66/VSP / Filippo	
37	N. Kahvecia			PvdA	

Drechtstedenbestuur

**1.
Openin**

De **voorzitter**: Ik denk dat wij nog een aantal leden van de Drechtraad kunnen verwachten, maar ik heb altijd geleerd dat de mensen die op tijd zijn beloofd moeten worden dus ik wil graag met u aan de slag. Fijn dat u er bent. Hartelijk welkom hier in Sliedrecht. Welkom bij deze vergadering van de Drechtraad. Deze keer zijn we, gelukkig zeg ik daarbij, weer fysiek aanwezig in de Lockhorst. Helaas nog wel zonder publiek want de corona richtlijn van anderhalve meter afstand onderling moeten we toch nog even met elkaar hanteren.

Ik begin met een aantal huishoudelijke mededelingen die te maken hebben met de voorkoming van eventuele besmettingen tijdens deze avond. Blijft u zoveel mogelijk op uw plaats zitten. De tafels staan als het goed is allemaal op voldoende afstand. Wat mij ook gevraagd is om te vertellen is dat er geen aparte ruimtes zijn voor fractieoverleg. Of dat ten goede komt aan de corona weet ik niet, maar in elk geval is het er niet. Ik kan het ook niet mooier maken. Met schorsingen kunt u eventueel wel naar buiten. Dan kunt u de zaal verlaten via de dichtstbijzijnde uitgang, de gewone uitgang of één van de drie nooduitgangen voor zover van toepassing. Hopelijk blijft het droog zeg ik daarbij. Zorgt u ervoor dat u ook buiten de zaal die anderhalve meter in acht neemt en dat u bij het naar binnen gaan weer door de hoofdingang komt. Eventuele drankjes, dat ziet u nu al gebeuren, worden aan tafel geserveerd. Zoals gebruikelijk de lijst van mensen die zich hebben afgemeld.

De **voorzitter** deelt mee wie er verhinderd zijn. Ik ben altijd blij met degenen die er wel zijn dus van harte welkom. Fijn dat u er wel bent. Portefeuillehouder Paans uit Papendrecht heeft zich ziek gemeld en is daarom niet aanwezig. Dan hebben we volgens mij de mutaties gehad.

Ik kijk even rond of we de agenda zoals die voorligt zo kunnen vaststellen. Ik zie daar geen bezwaar op, dan is dat het geval.

Dan hecht ik eraan om nog even te zeggen dat er vanavond om half acht gedurende ongeveer een half uur een extra Veiligheidsberaad is ingelast waar ik geacht word digitaal bij aanwezig te zijn. Gedurende dat half uur zal uw vicevoorzitter, de heer Boudewijn, het voorzitterschap overnemen, waarvoor nu alvast veel dank. Dan kom ik na achten ook weer snel bij u terug.

Besluit: De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Vragenkwartier

De **voorzitter**: Ik kijk rond of er vragen zijn bij het vragenkwartier. U zou niet durven? Het mag gewoon hoor de heer Moorman, geen probleem. Maar dat lijkt niet het geval.

Dan het Wifi wachtwoord. Het Wifi netwerk voor de raadsleden is Drechtraadwifi en het wachtwoord is Drecht4connect aan elkaar. Het staat ook hier achter mij op een relatief groot scherm geprojecteerd, maar het is dus Drecht4connect. Ik hoop dat het nu goed komt. Er is ook apart wachtwoord voor de griffie maar daar zal ik u niet mee vermoeien.

3. Mededelingen

De **voorzitter**: Ik heb in elk geval straks bij dit agendapunt een belangrijke taak te vervullen maar ik kijk even rond of er nog andere mededelingen zijn voordat ik dat ga doen. Zijn er mededelingen vanuit de Drechtraad? Dat is niet het geval.

Dan ga ik bij dit agendapunt een korte toespraak houden in de richting van Peter Verheij, die afscheid neemt als wethouder in Alblasterdam en derhalve ook als portefeuillehouder in het Drechtstedenbestuur. Daar ga ik ook even bij staan. Peter, misschien is het leuk, ook voor de mensen in de zaal, als jij hier, uiteraard op anderhalve meter afstand, ook vooraan komt staan.

Geachte aanwezigen en vooral beste Peter. Laat ik beginnen met te zeggen dat ik het bijzonder waardeer dat je hier vanavond bij ons aanwezig bent want jullie persoonlijk, jij als gezin, beleven momenteel spannende tijden in de privé sfeer. Weet dat velen aan jullie denken. Ik sta hier met een gemengd gevoel. Aan de ene kant vind ik het vervelend om afscheid te nemen van iemand die zoveel heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van onze regio. Aan de andere kant is het fijn mijn waardering uit te kunnen spreken aan diegene die zoveel heeft betekend in onze regio en ook voor zijn eigen dorp. Peter, als ik aan jou denk komen er geen rare dingen naar boven. Je bent niet iemand die uit de band springt. Ik moet toegeven, ik heb een beetje gezocht naar roddel en achterklap. Zo hier en daar stiekem gevraagd of er toch nog iets is dat nog genoemd moet worden of juist niet, maar het antwoord is eigenlijk nee. Dat verbaast me ook niet echt. Op jonge leeftijd was je al politiek actief. Eerst als lid van de jeugdgemeenteraad, van 2006 tot 2010 van de gemeenteraad en sinds 2010 was je namens de SGP wethouder in jouw eigen dorp Alblasterdam. Daarnaast was je vanaf 2014 lid van het Drechtstedenbestuur. Je hebt een accountancy achtergrond en daar hebben Alblasterdam en ook de Drechtsteden dankbaar gebruik van gemaakt. Dat jij vaak op de kleintjes let, en daar bedoel ik niet alleen je drie dochters mee, maar dat jij op de kleintjes let wil overigens zeker niet zeggen dat jij geen verschil wilde maken en nieuwe aanpakken bedacht en ons verder bracht. Je hebt een grote rol gespeeld in het traject Maak verschil en de onder andere daaruit voortkomende Groeiagenda voor onze

regio. Je had, samen met ons allen, de ambitie om het Rijk te laten zien wat onze regio in huis heeft. Uiteindelijk is er een aanvraag voor een Regiodeal toegekend die ons nu echt verder gaat helpen. Onze regio heeft daar veel baat bij en ook daarbij speelde jij een belangrijke rol. Peter, je bent een geboren en getogen Alblasserdammer. Jouw familiewortels in Alblasserdam dateren al van rond 1800 en misschien nog wel van ver daarvoor. Je kwam er na je studie en je baan bij het Ministerie van Financiën al snel achter dat het lokaal bestuur nog mooier was dan de landelijke politiek. Jij staat voor goed bestuur, voor gezonde financiën en ook voor een sociaal gezicht. Je houdt er niet van om alles in je eentje te doen maar je bent echt van het thema samen doen. De sociale verbanden in jouw dorp zijn belangrijk voor je en juist de wat meer kwetsbare mensen hebben bij jou een streepje voor. Beste mensen, in Alblasserdam lijkt op sommige vlakken de tijd misschien stil te staan, maar op andere vlakken is er ook veel dynamiek en ontwikkeling. Het is altijd zoeken naar de balans tussen cultuur te willen behouden en ook weer door te kunnen groeien. Maar door dat samen doen ontstaan mooie dingen. Ook de andere gemeenten in onze regio leren daarvan. Alblasserdam draagt dat ook op ambtelijk en bestuurlijk niveau uit. Ik vind het ook mooi dat jij, naast je wethouderschap, bestuurskunde hebt gestudeerd en prachtig afgrond en daarna ook lid bent geworden van de Raad voor het Openbaar Bestuur. Dat is een onafhankelijk adviesorgaan van de regering en het parlement. Deze Raad adviseert over de inrichting en het functioneren van het Openbaar Bestuur en de beleidsmatige aspecten van de financiële verhoudingen tussen Rijk, gemeenten en provincies. Extra aandacht gaat uit naar de beginselen van democratie en rechtsstaat. Kort gezegd, deze Raad beziet het functioneren van de overheid, vooral vanuit het perspectief van de burger en het vertrouwen van de burger in de democratie. Dat past volgens mij heel erg goed bij jou. Het is trouwens niet zomaar een praatclubje maar jullie publiceren ook regelmatig onderzoeken en daar neem ik dan ook weer graag kennis van. Ik ga ervan uit dat dat voor velen geldt. Dames en heren, Peter, ik kom tot een afronding. Peter, Alblasserdam en de regio Drechtsteden gaan jou enorm missen. Je bent enorm toegewijd geweest en ook altijd een steunpilaar voor velen. Je was een rustpunt en je hebt je in volle overtuiging naar eer en geweten ingezet. Ik ben erg blij, of zoals een echte Alblasserdammer schijnt te zeggen ik ben zo groos als een bezem, dat jij je de afgelopen jaren hebt ingezet voor jouw dorp maar zeker ook voor onze regio. We zijn je daar enorm dankbaar voor. Ik wens je alle succes. Je zult ongetwijfeld ook in het vervolg van je carrière weer mooie stappen kunnen maken. Ik weet zeker dat jij je kennis en je kunde elders weer kunt inzetten, ook op een plek waar dat, net als hier, weer zeer wordt gewaardeerd en waar je het verschil kunt maken. Samen doen, het lijkt zo vanzelfsprekend, maar je gaat het ongetwijfeld ook elders weer doen. Om onze regionale blij van waardering te laten merken aan jou en ook om te zetten in iets tastbaars heeft het Drechtstedenbestuur in nauwe samenspraak met het Presidium van de Drechtraad besloten om jou de Drechtstedendukaat toe te kennen voor jouw bijzondere inzet de afgelopen jaren. Dit twee stuiver stukje is geslagen in het jaar 1775 bij De Munt in Dordrecht en die wil ik je heel graag bij deze namens ons allen overhandigen. Daar wil ik ook graag een applaus bij. Het woord is aan Peter Verheij.

De heer **Verheij**: Geachte leden van de Drechtraad, de wijze Salomo zei het al, laat een vreemde u prijzen en niet uw mond en dat is in overmatige mate gebeurd, laat ik dat zo zeggen. Alles wat ik daar nog aan toe zou voegen zou daar alleen maar aan afdoen dus zeer veel dank daarvoor. Voorzitter en leden van de Drechtraad, ik ben u zeer erkentelijk voor wat ik met u heb mogen doen en wat ik voor u heb mogen betekenen. Ik zou eigenlijk steeds meervoud willen gebruiken. Voorzitters, want met u heb ik uitermate goed samengewerkt, maar natuurlijk ook met verschillende voorzitters van carrousel, griffiers in meervoud zou ik willen zeggen, niet allen met deze griffier maar ook met de griffiers van de verschillende carrousel. Datzelfde geldt voor de secretarissen want we zijn tenslotte een regio samen met elkaar. Dus niet alleen de regiosecretaris, nu Nico van Mourik, maar ook de gemeentesecretarissen uit de regio waar we met elkaar steeds stappen zetten. Datzelfde geldt natuurlijk ook voor de directeurs van de verschillende dochters en de medewerkers die ons als Raad maar ook mij als bestuurder, zowel van het Bureau als van de verschillende dochters. Ons hebben bijgestaan en ook mij hebben bijgestaan. Ik heb daarin grote professionaliteit, loyaliteit en ook gezonde tegenspraak ervaren. Laten we dat niet vergeten, ook als bestuurder, zeker als je wat langer zit kan ik uit ervaring zeggen, ben je snel geneigd te zeggen ik weet het allemaal wel, houd even op, het komt even niet uit. Maar juist dan moet je opletten. Juist dan worden misschien de meest verstandige dingen tegen je gezegd. Dat was voor mij in ieder geval steeds de les als ik het even niet deed. Laat ik maar gewoon eerlijk zijn. Misschien later toch even tot tien tellen. Had ik maar geluisterd op dat moment. Want je denkt misschien dat je meer weet dan goed voor je is. Ik zou zeggen, ook vanuit mijn geloofstraditie, wat ik heb gedaan heb ik gedaan niet meer dan als uw dienstknecht. Want ik heb niet meer gedaan dan ik in ieder geval vanuit mijn standaard verplicht was te doen. Zeer veel dank voor de Drechtstedendukaat die u mij heeft doen toekomen. Ik zou, ook vanuit het diepste van mijn hart, willen zeggen Soli Deo Gloria. Niet mij de heer maar Hem de eer die mij de kracht gaf en mij de talenten schonk om mij te mogen inzetten voor u allen en voor de regio. Aan één citaat moest ik de afgelopen week even terugdenken ter voorbereiding op dit moment. Dat luidde als volgt. Het is een vrij recent citaat. Mijn ontslagbrief was zo ongeveer eerder getekend dan mijn aanstellingsbrief, was getekend

Nico van Maurik. Met dat relativiseringsvermogen zou het goed zijn als we allemaal als politici en bestuurders ons dagelijks leven zouden inrichten. We denken vaak dat we veel zijn, dat we groot zijn, maar wellicht jagen we ijdelheid en wind na. Laten we maar gewoon met beide benen op de grond staan, dan kom je denk ik het verst en beeld je je het minst in van wat je niet bent. Ik zou ook willen zeggen, ook goed voor bestuurders, ik zeg het naar bestuurders maar ook naar politici toe, ik heb ruim genoeg beide rollen kunnen vervullen, Hosanna en kruisweg liggen heel dicht bij elkaar, ook in het dagelijks leven. Ook dat zorgt ervoor dat je met beide benen op de grond zou moeten blijven staan als politicus of als bestuurder. Een weldaad als je dan zelfverloochening kent of mag hebben ontvangen. Ik sta ook even stil bij mijn lieve echtgenote Berthe, je noemde het al even. Voor wie dat niet weet, zij moet volgende week een hartoperatie ondergaan voor gebleken afwijkingen die wij nooit hebben geweten maar waar we recent zijn achter gekomen. Ik zou zeggen, ze kan hier helaas niet bij zijn, maar zij staat mij al twintig jaar in liefde en trouw terzijde. Zonder haar hulp en steun had ik niet voor u kunnen betekenen wat ik heb betekend. Dus die dukaat ga ik zeker zo meteen ook aan haar laten zien. Zij is daar zeker ook deelgenoot van, laat ik dat maar zeggen. Haar opoffering is groter geweest dan die van mij, dat verzeker ik u, zeker gezien de achteraf al langere tijd medische toestand waarin zij dat heeft moeten doen. Op halve kracht nu we weten, maar met haar hele hart. Besturen doe je samen, de voorzitter zei het al, en dat wil niet zeggen dat je het altijd met elkaar eens bent. Dat hebben we denk ik allemaal ervaren, zowel de bestuurders hier achter mij als de politici. Daarvoor zit u ook in de politiek, vanwege het feit dat u het niet met elkaar eens bent. Mensen aan de linkerkant van het politieke spectrum zullen misschien wel gezegd hebben die jongen is niet sociaal genoeg, wat een rechtse rekenaar. Dat is ons ook wel eens voor de voeten geworpen. En mensen aan de rechterkant van het politieke spectrum zullen misschien gedacht hebben je bent niet streng genoeg, wat strakker aan de touwtjes trekken, een onsje minder mag wel. En als je de kerk in het midden hield of houdt zeggen ze wat een slapjanus want hij wil iedereen te vriend houden. En zo doe je het dus nooit voor iedereen goed. Maar ga er maar aan staan. En zeker als je portefeuillehouder financiën bent. Ik heb de taak weer dankbaar aan André Flach mogen overgeven bij mijn vertrek en u heeft hem dat ook doen toekomen. Maar de begroting lijkt soms wel zelfrijzend bakmeel. Die uitdrukking heb ik wel eens vaker gebruikt. Ga er dan maar aan staan om dat weer terug te dringen. Ik weet niet of u wel eens in de keuken staat maar dat lukt je niet. Als dat eenmaal gaat rijzen is er geen houden meer aan. Maar het is de kunst, van u en van ons als bestuurders en als politici, om dat in de hand te houden. Niet vanwege verkeerde zuinigheid maar het geld aan de goede dingen te besteden met elkaar waar we goed aan doen ten bate van onze inwoners. Daar draait het natuurlijk allemaal om. Ik heb het werkelijk als een voorrecht beschouwd dat ik dit heb mogen doen. Het was af en toe niet makkelijk maar gaandeweg heb ik dat meer als een voorrecht leren ervaren.

Dan nog iets over de regio. De regio is een begrip dat heel vaak gebezigd wordt. In de regio zus of in de regio zo. Dat is een begrip en dat is ook een blijvertje. De voorzitter zei het al even, als het gaat over de Raad voor het Openbaar Bestuur hebben we recent weer een mooi rapport afgeleverd en de rode draad daarvan is wel de regio is een blijvertje. In welke vorm, in welke structuur, wat er zich ook voordoet, de regio zal steeds belangrijker worden. Er zal steeds meer van worden gevraagd. Daarvoor geldt eigenlijk, dat zou ik nog willen meegeven, waar een wil is is een weg en wie niet wil zoekt een reden. Het gaat om de wil om samen te werken. Het gaat om de inhoud als het gaat om samenwerken en de structuur is ondergeschikt daaraan.

Tot slot, ik heb ook wel eens eerder gezegd als wethouder van financiën, je weet iedereen komt om geld dus je kunt maar één ding doen. Om te beginnen met te zeggen er is geen geld of er zijn alleen maar schulden. Kijk maar naar de balans. We hebben alleen maar schulden. Het is een levensles, voor mij in ieder geval, als je echt kunt zeggen ik heb alleen maar schulden, ook na zoveel jaar wethouderschap en na zoveel jaren Drechtstedenbestuur, ik heb alleen maar schulden. En vanuit mijn persoonlijk geloof zeg ik voor God alleen maar schulden. Maar welk een onovertroffen genade, velen kennen denk ik het lied Amazing Grace wel, is het dan dat er zo'n machtige prijs is, dat durf ik uit de grond van mijn hart te zeggen, al die schulden te betalen. Ik zei net al even Salomo, maar meer dan Salomo is dan hier. Voor mij is dan dat het bloed van Jezus Christus, Gods zoon, reinigt van alle zonden het allerbelangrijkste dat er is. Dat heb ik nodig en dat wens ik ook u toe. Daar gaat het over in mijn overtuiging in het Christelijk geloof.

Tot slot, ook in de persoonlijke omstandigheden waar wij nu in verkeren, dat is inderdaad niet makkelijk kan ik u zeggen en je zit ook wel eens even in een kamertje bij een dokter waar het even te veel wordt of als je niet in dat kamertje kunt zitten als mijn vrouw daar wel moest zijn. Toch kan ik zeggen een paar frasen van een gedicht dat mij bijzonder trof afgelopen week. Daar wil ik mee afsluiten.

Wat mijn God doet, dat is wel gedaan. Zingt dit vrij, mijn harte. Al moet ik langs de kruisweg gaan, de kruisweg is de Hemelbaan. De Hemel kent geen smarten. Houdt goede moed, het kruis is goed. Het leert u dagelijks sterven. Meer dierbaar wordt uws Heilands bloed. Hoe meer de zuivering van het gemoed, hoe minder u af zult zwerven.

Ik zeg u, velen hoop ik natuurlijk in het dagelijks leven hier of daar wel weer tegen te komen, maar toch uit de grond van mijn hart, uit het diepst van mijn overtuiging, vanuit het diepste verlangen en ook vanuit de diepste zin van het woord, adieu, vaarwel. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank je wel Peter Verheij voor jouw persoonlijke en bemoedigende woorden die je zojuist hebt gesproken en ook voor al jouw inzet voor onze regio. Het gaat je goed.

Overigens, dames en heren, is er volgens mij ook nog een afscheid gepland in Alblasserdam zelf, maar dat is over de zomer heen getild. Dat wordt in september, gezien de omstandigheden. Heel veel sterkte de komende tijd. Normaal gesproken zouden we hier dan misschien even schorsen en afscheid nemen van Peter maar dat gaat op dit moment, ook weer gezien de omstandigheden, niet. Overigens, Peter, je bent van harte welkom om nog even bij ons te blijven maar ik kan me ook voorstellen dat je zegt ik ga snel huiswaarts. Dank Peter. We gaan nog één keer voor Peter klappen.

Ik ben blij dat we dit afscheid in ieder geval fysiek hebben kunnen doen en niet via de digitale snelweg want volgens mij was dat niet gepast geweest. Dus ik ben blij dat dat op deze manier gaat.

4. Vaststellen concept-verslag Drechtraad van 2 maart 2021 en 6 april 2021

De **voorzitter**: Ik kijk even of er vragen of opmerkingen zijn bij die verslagen of dat we die zo kunnen vaststellen. Ik zie geen handen omhoog gaan. Dan stellen we die verslagen zo vast.

Besluit: De verslagen van de Drechtraad van 2 maart 2021 en 6 april 2021 worden ongewijzigd vastgesteld.

5. Vaststellen lijst ingekomen stukken Drechtraad 6 juli 2021

De **voorzitter**: Ik kijk even of hier iemand het woord bij wil voeren. Doodse stilte. Dat is dus ook niet het geval. Dan stellen we de lijst ingekomen stukken zo vast.

Besluit: De lijst ingekomen stukken wordt ongewijzigd vastgesteld.

6. Aanwijzing lid DSB

De **voorzitter**: Zoals u heeft gemerkt heeft Peter Verheij een stevig gat achtergelaten in het Drechtstedenbestuur. Ik zeg ook even de formele tekst. Op grond van artikel veertien van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen wijst het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling de leden van het Dagelijks Bestuur aan. In ons geval wijzen de gemeenteraden hiertoe de collegeleden aan die hier formeel zitting nemen in de Drechtraad. En daarna wijst de Drechtraad uit zijn midden de collegeleden aan als lid van het Drechtstedenbestuur. De Raad van Alblasserdam heeft op 29 juni 2021 besloten om de heer J.G.A., ook wel bekend als Jaap, Paans aan te wijzen als lid van de Drechtraad met stemgewicht nul, teneinde door de Drechtraad te kunnen worden aangewezen als lid van het Drechtstedenbestuur. Dat betekent dat we vandaag voorleggen aan u om de heer Paans te benoemen in het Drechtstedenbestuur. Jaap zit achterin de zaal. Ik wil je vragen om even naar voren te komen Jaap. Ik kijk even rond of iemand daar bezwaar tegen heeft. Wie durft? Niemand. Jaap, van harte gefeliciteerd. Uiteraard ben ik blij dat er nu niet alleen wethouders in het Drechtstedenbestuur zitten maar dat er ook nog een burgemeester bij komt. Dat is ook een klein beetje zoals het vroeger ging in onze regio. We hadden vandaag, onder jouw voorzitterschap, een vrij uitgebreide burgemeesterskring van de Drechtsteden in Alblasserdam. Daar refereerde je ook nog even aan dit moment, dat jij, die samen met een aantal anderen, onder andere Bandell, aan de basis hebt gestaan van het Drechtstedeninstituut van de regio, zoals we dat nu kennen. Dat jij nu, op dit moment toetreedt tot het Drechtstedenbestuur is toch wel heel bijzonder omdat jij op meerdere manieren afscheid hebt genomen, geloofd en geprezen bent en op allerlei manieren je sporen hebt verdiend. Dat jij nu, op dit moment, toetreedt tot het Drechtstedenbestuur is toch wel een heel bijzondere situatie. Tegelijkertijd ben ik heel blij met jouw komst. Het biedt een stukje stabiliteit. Het biedt volgens mij ook een goede vertegenwoordiging vanuit Alblasserdam, gezien de situatie die zich in Alblasserdam heeft afgespeeld. Wat ons betreft zeg ik namens de aanwezigen van het Drechtstedenbestuur van harte welkom. Ik kijk uit naar een plezierige samenwerking, de komende maanden in ieder geval, in dit gremium. Ik wil je namens ons allen ook een mooie bos bloemen geven en je verzoeken om tussen de collega's te gaan zitten aan de bestuurstafel. Er wordt gezegd dat het mooie bloemen zijn en dat klopt. Het is niet eens een wisselboekje, we hebben er meerdere vandaag.

Besluit: De heer J.G.A. Paans wordt benoemd als lid van het Drechtstedenbestuur.

7. Accountantscontrole 2022

De **voorzitter**: Het voorstel is om BDO Accountants opdracht te geven voor 2022. Dit voorstel wordt ook gesteund door de Auditcommissie. Ik kijk even of nog iemand daar het woord bij wil voeren.

De heer **Boudewijn**: Nee, dank u. Ik denk dat het voorstel helder is en voor zichzelf spreekt. Als er nog vragen zijn ben ik graag bereid die te beantwoorden.

De **voorzitter**: Is er behoefte bij dit hamerstuk, want dat is het, aan stemverklaringen? Zo niet, dan stellen we dit wat mij betreft zo vast.

Besluit: BDO Accountants wordt opdracht gegeven voor de accountantscontrole 2022

BESPREEKSTUKKEN

De **voorzitter**: Dan zijn we aanbeland bij de agendapunten acht, negen en tien en dus ook bij de Algemene Beschouwingen. Dat is misschien een mooi moment om het voorzitterschap kort, hoop ik, over te dragen aan vicevoorzitter Peter Boudewijn. Nogmaals alvast bij voorbaat dank daarvoor. Ik kom zo snel mogelijk bij u terug.

De **vicevoorzitter**: Ben ik zo te verstaan? Ja, dat gaat lukken.

De heer **Van Verk**: Als ik de agenda bekijk dan staat daar nadrukkelijk in, dik gedrukt, dat we om acht uur zouden starten met de Algemene Beschouwingen. Het is nu half acht. Ik kan me zomaar voorstellen dat er mensen zijn die belangstelling hebben voor deze vergadering en dus op een verkeerd been worden gezet. Ik stel voor te schorsen tot acht uur en de agenda af te werken zoals we gewend zijn. Het is vervelend, dan duurt het wat langer. Ik begrijp dat er voetballen is en dat iedereen naar huis wil.

De **vicevoorzitter**: U doet een ordevoorstel. Ik kijk even rond of dat voorstel steun heeft of dat u zegt we gaan door. Wie steunt de heer Van Verk met zijn ordevoorstel? Dat ordevoorstel is één man één stem of één vrouw één stem. Ik zie geen meerderheid hiervoor. Eén, twee, drie, vier, vijf zes. Dus dan gaan we door.

We gaan met de Algemene Beschouwingen drie onderdelen doen. De jaarstukken 2020, de bestuursrapportage en de begroting. Als eerste wil ik het woord geven aan de voorzitter van de Auditcommissie. Dat mag ik in dit geval zelf zijn, realiseer ik mij. Dat betreft ook, en dat heeft u wellicht gezien, dat er aan het einde van de middag een stuk is toegevoegd bij de jaarstukken. Dat betreft de goedkeurende accountantsverklaring. Daar heb ik als voorzitter van de Auditcommissie ook nog een aanvulling op. U heeft bij de stukken het advies van de Auditcommissie aangetroffen met een aantal verwachtingen. Dat de accountantscontrole tijdig zou zijn afgerond, dat het accountantsrapport en de reactie van het Drechtstedenbestuur beschikbaar zou zijn en dat de accountantsverklaring afgegeven zou zijn. We kunnen nu vaststellen dat dat allemaal gebeurd is. Daarom kan de Auditcommissie het advies ook omzetten in een definitief advies. Eén ding klopt er niet in het advies. Dat betekent dat het kort voor zes juli beschikbaar zou zijn maar het accountantsrapport is uiteindelijk net voor de Drechtraad op zes juli geweest. Maar dat is een kleinigheid. De aanleiding dat de verklaring zo laat aangeleverd is, dat heeft u ook in het advies van de Auditcommissie gezien, kwam met name door de controlewerkzaamheden voor de TOSO Regeling. Afgelopen maand is daar gelukkig heel veel werk verricht, waardoor alles als rechtmatig aangemerkt kon worden. Dat is ook op tijd gelukt. Daarom kan de Auditcommissie met een gerust hart het advies herhalen dat wij positief adviseren over de jaarstukken. Het is denk ik goed om hier aan te geven dat we als Auditcommissie de waardering uit willen spreken voor de organisatie. De ambtelijke organisatie heeft heel veel werk moeten verrichten. Dat betreft ook de accountant. We hebben overigens ook, misschien goed om dat ook gelijk op te merken, op deze manier komen we dichtbij acht uur, de heer Van Verk, de Auditcommissie heeft ook met de accountants gesproken over de accountantscontrole voor 2021. Het Auditplan dat normaal op deze Drechtraadvergadering voor ligt voor de Drechtraad zal er na de vakantie zijn dus dat komt op de eerstvolgende Drechtraad. Dat zal dan uiteindelijk ook een belangrijk onderdeel zijn van de coronaregelingen die ook in 2021 nog doorlopen, de TOSO en de TONK. En er is ook een rol voor de accountant weggelegd in de GR Sociaal en de serviceorganisatie die over gaat naar de gemeente Dordrecht. Dus na de zomervakantie ontvangt u het voorstel voor het Auditplan 2021. Dat wilde ik even met mijn pet als voorzitter van de Auditcommissie meedelen. Ik weet niet of dat nog vragen oproept? Geen vragen. Helder.

Dan zijn wij volgens mij nu toe aan de Algemene Beschouwingen en dat gaan we met loting doen, zoals gebruikelijk. Op het moment dat ik de SGP/ChristenUnie fractie trek dan leg ik die even terzijde want ik hoop dat te doen als de voorzitter weer terug is. Als ik de laatste in de rij ben en de voorzitter is niet terug dan zet ik een andere pet op. Wie is de gelukkige? Mevrouw Kruger, GroenLinks. Gaat uw gang. U mag blijven zitten.

Mevrouw **Kruger**: Ik zat te duimen van niet, dan kun je het allemaal een beetje aanhoren en kun je een beetje inschieten.

De **vicevoorzitter**: Misschien nog even wat praktische handvaten repeteren. De spreektijd is twee minuten. Mevrouw **Kruger**: O, laat maar zitten dan.

De **vicevoorzitter**: En voor de eenmansfracties is dat één minuut. Ik denk dat de eenmansfracties niet vertegenwoordigd zijn.

Mevrouw **Kruger**: Ik heb dat heel anders voorbereid, maar dat zij zo.

De **vicevoorzitter**: U heeft ook nog een tweede termijn, dan heeft u drie minuten dus misschien dat u het op kunt delen. Gaat uw gang.

Mevrouw **Kruger**: Ja, wat kun je in twee minuten zeggen? Ik vond het sowieso al heel ingewikkeld om over een Burap, een begroting en jaarstukken te praten terwijl er nog zo ontzettend veel onzeker is en onduidelijk is en dat we in 2022 naar een hele andere samenstelling gaan. Dus wij kwamen er niet echt helemaal goed uit. Ik had op meer minuten gerekend dus nu moet ik even gaan kijken wat ik allemaal ga noemen. In de Burap, maar ook in de begroting, wordt vooral gesproken over de bestaanszekerheid. Dat is iets wat onze partij altijd heel nauw aan het hart ligt want dan moet je middels een Sociaal Beleid ook de voorwaarden creëren. Dat vereist goed wonen, goede zorg, zinvolle dagbesteding en, niet onbelangrijk, een inkomen waarvan je kunt leven. Hoe ontwikkelt zich dat dan? Als je kijkt naar de Burap worden er toch nog wel een aantal dingen aangegeven zodat het allemaal goed lijkt te gaan, op papier in ieder geval. Maar als je dan constateert dat het verschil tussen arm en rijk steeds groter wordt, dan moet je toch wel constateren, is het optimisme zoals de Burap laat zien, dat het allemaal wel redelijk goed gaat met de inwoners van de Drechtsteden, dan niet te groot? Want de uitkomsten van de pandemie weten we helemaal nog niet. Voor wat betreft de begroting, ook daar weer over die bestaanszekerheid dat er nog veel voor de toekomst onzeker is. Dan moeten we in ieder geval kijken naar de kosten voor de maatwerkvoorziening, inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten. Die stijgen met nul komma twee miljoen. Wij snappen niet goed waarom het coroneffect beperkt zal zijn. Er zijn toch aardig wat mensen die voor een langere periode uitgeschakeld zijn en chronisch vermoeid zijn geraakt, waarvan we op korte termijn geen terugkeer naar een werkzaam leven kunnen verwachten of zelfs chronisch voor het werkzame leven zijn uitgeschakeld. Daar willen we graag een antwoord op. Ik laat het hierbij want ik denk dat ik mijn twee minuten al een beetje besteed heb.

De **vicevoorzitter**: U heeft nog een halve minuut.

Mevrouw **Kruger**: Nou nee. Nog een mooie uitsmijter? Als we het dan hebben over bestaanszekerheid, de begroting is staand beleid. We gaan een boeiende en interessante periode tegemoet. De Drechtraad zal in 2022 niet meer zijn zoals die was, waarbij goed wonen, goede zorg, zinvolle dagbesteding en, niet onbelangrijk, een inkomen waarvan je kunt leven een vereiste is voor bestaanszekerheid. We hopen dan echt oprecht dat we toch blijven gaan voor solidariteit onder de zeven gemeenten. Terwijl ik ook af en toe denk wat is solidariteit? Daar verstaat de één wat anders onder dan de ander. Maar gewoon de oude uitspraak alleen lukt iets sneller maar samen kom je toch altijd verder. Dat is dan de uitsmijter. Dank u wel.

De **vicevoorzitter**: Dank u wel. Gewoon Realistisch is volgens mij niet aanwezig. Nee, Gewoon en Realistisch Ambacht zijn samengegaan in Gewoon Realistisch. Zo leert u nog wat vanavond. Die spaar ik even op, zoals ik al zei. De SLP, de heer Moorman.

De heer **Moorman**: Dank u wel. Wij hebben stukken van tevoren ingeleverd zodat u globaal een tekst heeft en het DSB een tekst heeft om op te reageren. Op zich is het wel aardig om te zeggen, aansluitend op mevrouw Kruger, de perceptie naar de toekomst is vertrouwen met de gedachte dat, na meerdere keren kantelen, het beginpunt wordt bereikt. Eigenlijk is dat beginpunt, ik zat vandaag met mijn buurman, en mijn buurman en ik hebben het Woonconsumentenplatform Drechtsteden gedaan. Dat was nog voordat er een Drechtraad was een samenwerking. Daar waren wij al bezig met de samenwerking die zo belangrijk was. Dat is na honderd jaar, Cor wat minder, maar dat heeft wel het vertrouwen want wij werken al, ik praat nu namens de Samenwerkende Lokale Partijen, met allerlei lokale initiatieven. Toen ik met burgemeester Noorland in gesprek was hadden we het ook weer over de Drechtsteden. Dan praten we al gauw over vijfentwintig jaar terug. Dat punt van kantelen, zou je kunnen zeggen, hebben we weer bereikt maar we zijn nu een sterk merk. En dan is er duidelijk een verschil te zien tussen leefwereld en systeemwereld. De systeemwereld van de gemeenten, de regio, en de leefwereld waar wij als politici in zitten. Wij hebben ook een zorg naar de toekomst. Wij zien het als Samenwerkende Lokale Partijen ook als een lastig moment omdat je elkaar minder ontmoet, minder samen het initiatief kunt nemen en je weer afhankelijk bent van de Colleges die dan weer afgeschaald zijn als een afspiegeling, niet van de kiezer maar van de samenstelling van de Raad. Dat is zorg. Echter, wij gaan met het vertrouwen zoals wij dat hebben uitgesproken naar die toekomst toe. Want wie bang is voor de toekomst heeft een probleem. We zien de Regiodeal, we zien de dynamiek. Wij vragen ons af met de zorgen die we geuit hebben over de WMO, de zorgen die wij hebben over de hele transitie, hoe we het gaan doen. Toch gaan wij het met vertrouwen tegemoet. Wij gaan proberen lokaal dat te doen wat lokaal nodig is en in de regio, op wat voor manier dan ook, zoals ik dat met de heer Van Verk heb gedaan in het verleden of anderszijds, gewoon door. Daar willen wij het even bij laten. De vragen staan in de tekst.

De **vicevoorzitter**: Dank u wel. Mooi getimed. Ik ga naar uw buurman, de heer Van Verk.

De heer **Van Verk**: Dank u. Voor ons ligt inderdaad een beleidsarme begroting. De Partij van de Arbeid heeft daar feitelijk geen opvatting over. Logisch omdat we moeten vaststellen dat, op het moment dat de

begroting in werking treedt, het construct zal zijn veranderd. Dus op 1 januari zal deze hele begroting niet meer geldig zijn maar op zijn kop worden gezet. Wij hebben geen zin in een theaterstukje waarbij we eindeloze discussies voeren over allerlei belangrijke zaken. Wij stellen vast dat dit eigenlijk het feitelijke afscheid is van de Drechtraad. De Drechtraad als enige regionale, enigszins gemankeerde, vorm van democratische controle op een Gemeenschappelijke Regeling. De heer Verheij heeft net de Raad voor het Openbaar Bestuur aangehaald en het rapport daarvan dat onlangs is verschenen. Eén van de dingen die mij uit dat rapport zijn bijgebleven is dat de democratische borging van regionale vormen van bestuur op dit moment eigenlijk ontbreekt en dat er hard aan gewerkt moet worden om die helder en duidelijk te krijgen. Bij de stappen die we nu gaan zetten kun je je twijfels erover uitspreken of die borging voldoende is gewaarborgd. Dat betekent ook dat wat ons betreft deze Raad niet over zijn graf moet regeren en dadelijk de Bijdragenverordening die eraan zit te komen eigenlijk niet meer zou moeten vaststellen. Want ook die Bijdragenverordening is iets voor het nieuwe construct. Dan rest mij eigenlijk maar één ding. Dat is dank te zeggen aan al die ambtenaren, al die collega's in de politiek waarmee we hebben kunnen samenwerken. Waar we het niet altijd allemaal met elkaar eens waren maar we maakten er wel wat van. Dat was het. De **vicevoorzitter**: Dank u wel. D66/VSP, de heer Filippo. Maar ik denk dat mevrouw Van Es het woord gaat voeren. U heeft het woord.

Mevrouw **Van Es**: In de tussentijd zijn we, ik weet niet hoe lang we nu bezig zijn, drie kwartier of zo, en ik zie niet hoe we deze avond zonder drank door moeten komen. Ik zit nu al in een depressie en we hebben pas een paar woordvoeringen gehad. Ik duik toch even de inhoud in. De jaarrekening. Fijn dat die goedkeurende verklaring van de accountant er is. Ik kom aan het eind nog wel even op de zwaardere thema's. De begroting 2022 is een staand beleid begroting, de heer Van Verk zei het ook al. Dat klinkt als alles blijft hetzelfde, maar we zien toch een netto toename van ruim tien miljoen Euro. Wat ons daarbij vooral zorgen baart zijn de enorme kostenstijgingen door wetgeving zonder volledige compensatie, zoals het niet te stuiten aantal aanvragen sinds de invoering van het abonnementstarief van huishoudelijke hulp en het hogere aantal indicaties voor woonvoorzieningen. Er staat letterlijk in de begroting inwoners die eerder zelf oplossingen zochten voor beperkingen doen nu veel sneller een beroep op de WMO. En dat is precies, echt precies, het tegenovergestelde van wat beoogd werd met de decentralisaties. Meer taken in de samenleving leggen en een terugtrekkende overheid als gevolg daarvan. Wij vinden dit een zeer zorgelijke ontwikkeling, zowel inhoudelijk als financieel. Wij willen graag weten wat het Drechtstedenbestuur doet of heeft gedaan nu er een nieuwe formatie van het Kabinet bezit is om dat aan te kaarten, ofwel via de regio ofwel via de VNG. In een aantal politieke programma's van de landelijke partijen staat daar wel het één en ander over maar het kan natuurlijk niet vaak genoeg benadrukt worden. Datzelfde geldt wat onze fractie betreft ook voor de no cure no pay bureautjes die goed geld verdienen aan de OZB bezwaren. Uiteindelijk is het natuurlijk zo dat al het geld dat naar deze dingen gaat waar dat niet echt nodig is, komt dat niet ten goede aan de mensen die dat wel echt nodig hebben. Aan onze unieke regionale samenwerking komt een einde, de heer Van Verk zei het al. Voor een deel is dat natuurlijk jammer, zorgelijk. Maar aan de andere kant het is zo en er zijn ook wel argumenten aan te geven waarom dat wel een goed idee is. De ene gemeente is daar enthousiaster over dan de andere maar we blijven één regio met hetzelfde doel, de best mogelijke resultaten behalen voor onze inwoners op het gebied van wonen, werken, mevrouw Kruger zei het al, en bereikbaarheid. En het best mogelijke resultaat behalen op het gebied van welvaart en welzijn. Uiteindelijk zal daarin ook de beoordeling moeten plaatsvinden, in die resultaten. Dus is dit het allemaal waard? Dat zal blijken uit de resultaten. Dus ik zou zeggen tegen het Drechtstedenbestuur zorg voor goede resultaten want dat is de beste garantie dat wij het achteraf als een goed idee beoordelen. Onze fractie wenst alle betrokkenen veel succes bij de transitie

De **vicevoorzitter**: U mag een afsluitende zin doen en daar bent u mee bezig.

Mevrouw **Van Es**: Dat ga ik nu doen. Ook het personeel, waarvoor veel verandert, wil ik niet vergeten. Wij hopen dat begrip en waardering voor elkaars positie en een open en eerlijke discussie de boventoon zullen voeren. Wij wensen iedereen die daarbij betrokken is veel succes.

De **vicevoorzitter**: Dank u wel. De SP, de heer Portier. Ja, die is er.

De heer **Portier**: Ja hoor, de SP is ook aanwezig. Ik zal het kort houden en anders houdt u mij wel kort. De afgelopen jaren hebben wij ons als SP steeds tegen de begroting verzet en tegen een deel van het beleid dat gevoerd wordt omdat naar ons idee de Drechtsteden en de manier waarop het functioneerde uitgegroeid was tot een soort waterhoofd. We zeiden wel eens gekscherend een Brussel aan de Merwede. We zijn dan ook blij met de veranderingen die nu ingezet zijn. Ik wil nog één keer wijzen op het feit dat nu de overhead apart genoemd wordt in de begroting, we dat waterhoofd effect ook wel op zien treden. We zien een overhead van bijna negenenzeventig miljoen tegenover feitelijke programma-uitgaven van driehonderd drieënvijftig en een half miljoen. Waarbij een heel groot deel van de feitelijke uitgaven uitkeringen zijn waarop je helemaal geen beleid hoeft te voeren want dat zijn gewoon de bedragen waar mensen wettelijk recht op hebben. Wat dat betreft is naar ons idee nog duidelijker geworden dan in het verleden dat er een enorme mismatch is tussen het apparaat zal ik maar zeggen en het feitelijke beleid dat uitgevoerd wordt. Ik hoop dat met de overgang naar centrumgemeente in de meeste zaken op den duur ook het mes gezet gaat worden. We hebben een beleidsarme begroting. Dat wil zeggen dat de begroting een voortzetting is van het

beleid van de afgelopen jaren. Omdat we daar toen tegen gestemd hebben zal ik die traditie ook vandaag voortzetten. Daar wilde ik het even bij laten. Dank u wel.

De **vicevoorzitter**: Dank u wel. Ik ga nog twee keer een greep doen. Ik begin aan mijn rechterkant, de heer Van der Kruijff, CDA.

De heer **Van der Kruijff**: De jaarstukken over 2020 geven blijk van een goede wendbaarheid en een goede controle bij onze Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden. Er is adequaat ingespeeld op en ook omgegaan met de impact van de coronacrisis. Met name de Sociale Dienst Drechtsteden heeft daar supersnel op ingespeeld. De CDA regiofractie wil daar haar grote waardering voor uitspreken bij deze. Het accountantsverslag liet op zich wachten. Dat hebben we net op tijd ontvangen. Begrip daarvoor. Het CDA staat er volop achter dat in de urgente vraagsituaties die ontstonden door corona eerste prioriteit was hulp te bieden aan de getroffen en snel alle regelingen te gaan uitvoeren, boven de administratieve verantwoording die daar allemaal achter vandaan komt. Al moet dat natuurlijk wel gebeuren. Gelukkig heeft dat nog geleid tot een goedkeurende verklaring ook. Ook daar waardering en complimenten voor want het was wel een klus met forse eisen die deels achteraf pas helder werden. Niet netjes om zo met ons om te gaan denk ik dan wel als je dat hoort. Wat betreft de begroting voor 2022, dat is inderdaad een staand beleid begroting die inderdaad nu wel door de Drechtraad moet worden vastgesteld, maar waarvan we toch wel verwachten dat die nog wel wat gaat veranderen en dat die bij wijziging van de GRD gewijzigd gaat worden vastgesteld. Voor nu inhoudelijk dus niet al te veel redenen om daar wat van te gaan vinden. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat deze begroting niets voorstelt. Want hij is misschien wel beleidsarm maar hij is wel gebaseerd op inhoudsrijk staand beleid en we zijn blij dat dat gewoon voortgezet wordt. Afsluitend, het CDA spreekt de hoop uit dat we, ondanks een aantal nog te nemen hordes, met als meest heikele misschien wel de stemverhoudingenkwestie, de gewaardeerde Drechtstedensamenwerking voortgezet wordt. Want ook in de coronaperiode is wel weer gebleken samen zijn we sterker.

De **vicevoorzitter**: Dank u wel. Nu zal blijken of het klopt. De PVV. Die is niet aanwezig. Hij is blanco, maar aan de andere kant staat de VVD. De heer Van der Net, gaat uw gang.

De heer **Van der Net**: Ik had de hele tijd de vinger al op de knop. Dank u wel in ieder geval. Er zijn ook al wat warme woorden gesproken over de veerkracht en de werklust vanuit de Drechtsteden en de mensen die daar werken. Daar willen wij als VVD fractie ook wel bij aanhaken. Het is een moeilijk jaar geweest in 2020, maar we hebben wel gezien dat ook met name de Sociale Dienst heel hard gewerkt heeft. Wat dat betreft de complimenten richting die dienst maar ook wel richting alle ambtenaren die onder moeilijke omstandigheden toch hebben moeten functioneren. Ik weet uit eigen ervaring bij mij thuis dat dat niet altijd even makkelijk was, maar dat is wel zo gegaan. 2020, directe inkomensondersteuning natuurlijk, maar wel minder beroep op de minimavoorzieningen. Wij gaan er in ieder geval van uit dat de toekomst toch wat zonniger is dan wat ik van de meeste mensen gehoord heb. Voor de jaarstukken nog wel even een opmerking over die no cure no pay bureaus. Er staat in de stukken dat het WODC niet met voorstellen is gekomen die de risico's kunnen indammen. Dat is mijn vraag dan ook richting het bestuur. Kunnen we daar helemaal niets aan doen? Dat vind ik toch wel een probleem. De prognose van de uitkeringen, daar gaat ook nog aardig wat geld vanuit het Rijk naartoe. Wij zijn eigenlijk helemaal niet zo negatief hierover. Ik heb gisteren even zitten googlen op personeelstekorten. Horeca, bouw, energietransitie, kinderopvang, haven van Rotterdam, hoveniers, overheid, iedereen zit te springen om mensen. Eigenlijk ga ik er wel van uit dat de meeste mensen die op dit moment in een uitkering terugvallen gewoon mensen zijn die al een baan hebben gehad. Ik heb het wel eens vaker tegen portefeuillehouder Heijkoop gezegd, ik ga er van uit dat die mensen gewoon weer aan het werk komen en dat die uitkeringen echt niet zo ver gaan stijgen. Wij vragen ons dan ook af waarom er naar 2022 ook nog geld wordt doorgezet om dat te ondersteunen. Wij denken dat dat ook wel zijn weerslag moet vinden in de aantallen mensen die we weer aan het werk krijgen. De begroting, het is al gezegd net, volgens mij de WMO ook, het is zorgelijk. Tien procent stijging. Daar moeten we wat mee. Als Den Haag niet komt met geld moeten wij daar zelf wat mee. Wij hebben ook al vanuit de VVD fractie aangegeven dat daar misschien toch ook wel naar maatwerkvoorzieningen moet worden gekeken, of dat wat minder kan. We kunnen nu eenmaal geen geld uitgeven dat er niet is.

De **vicevoorzitter**: De heer Van Verk, u wilt een interruptie doen?

De heer **Van Verk**: Ik was op deze interruptie voorbereid, dankzij de bijdrage van de heer Van der Net.

De heer **Van der Net**: Die fout maak ik niet meer, de heer Van Verk.

De heer **Van Verk**: Eind 2019 werd bekend dat er een abonnementstarief zou komen voor de WMO-voorzieningen. De heer Van der Net stond bijna op de tafel te dansen van plezier want eindelijk werd het voor iedereen hetzelfde. Ik heb hem toen nog gevraagd of hij communistische sympathieën ging krijgen. Dat zult u zich ongetwijfeld herinneren. Dankzij dat beleid is er een enorme overstijging bij de WMO. En wat gaan we nu zien? Dan gaat de VVD zeggen eerst zijn we heel blij dat iedereen gelijk is en nu gaan we de zaak versoberen. En wie vallen er dan het eerst van de kar? Dat zijn de kwetsbaren. Is dat nou de bedoeling, de heer Van der Net? Of zou u willen zeggen nee, laten we nu eens als gemeenten actie ondernemen richting Den Haag dat dat vermaledijde abonnementstarief weer verdwijnt en dat er gewoon een inkomensafhankelijke hulpverlening komt.

De **vicevoorzitter**: De heer Van der Net, en dan mag u ook uw bijdrage afronden.

De heer **Van der Net**: Ik kan me die discussie met de heer Van Verk nog herinneren. Ik heb inderdaad toen aangegeven dat ik wel blij was dat iedereen gewoon hetzelfde betaalde. Maar dat het op deze manier inderdaad uit de pas is gelopen, daar had ik op dat moment inderdaad geen rekening mee gehouden. Ik ben het eens met de heer Van Verk dat wij ook richting Den Haag moeten, volgens mij zijn ze daar al druk mee bezig, om te kijken hoe ze dit moeten repareren. Want deze kosten kunnen we uiteindelijk niet opbrengen en dan ben ik het ook wel eens met de heer Van Verk. Daar moeten zeker de zwakken niet onder lijden. Die geef ik maar even mee.

De heer **Van Verk**: Dank u wel, dat doet mij heel erg veel goed.

De **vicevoorzitter**: U mag nog met een afsluitende zin uw bijdrage beëindigen.

De heer **Van der Net**: Ik zie dat ik weer een akkoordje heb met de heer Van Verk. Dat lijkt me wat dat betreft wel een mooie afsluiting. Nogmaals, de regio staat, de Regiodeal staat en ik geloof ook dat deze regio gewoon een goede toekomst tegemoet gaat, ongeacht in welke vorm dat is. Dank u wel.

De **vicevoorzitter**: Dan zal ik afsluiten met de bijdrage van de SGP-ChristenUnie. Bestuurders, collega raadsleden, belangstellenden, het thema voor onze korte beschouwingen is ex unitate vires voor de Latijnkundigen onder ons. Dat betekent eenheid maakt macht. De historie laat zien dat dit vaak opgaat. Eendracht is echter geen vanzelfsprekendheid. En eendracht is niet vanzelfsprekend in de regionale samenwerking. We zijn als zeven gemeenten verschillend maar door de regionale samenwerking kunnen we gezamenlijk meer betekenen voor onze inwoners dan ieder voor zich. En omdat er verschil is in groottes tussen de gemeenten is het ook niet verwonderlijk dat macht een rol speelt. Maar we zien dat het gebruiken van macht als grootste, belangrijkste, rijkste of misschien juist armste een vruchtbare samenwerking danig in de weg kan staan. Als Christenen laten we ons leiden door de Bijbel en Christus is voor ons een rolmodel. Toen Zijn volgelingen onder elkaar wat onenigheid hadden over wie onder hen toch wel niet de meeste was gaf Hij een bijzonder antwoord, namelijk wie zich nederig opstelt. En Hij neemt als voorbeeld een kind. Die is de meeste in het Koninkrijk der Hemelen. Dus niet de grootste of degene met de meeste macht. Laat ons dit tot voorbeeld en tot navolging zijn. Ik roep onszelf dan ook allen op, hetzij als raadslid, Drechtraadslid of als collegelid, om in de regionale samenwerking gezamenlijk en, ondanks de verschillen, ook gelijkwaardig op te blijven trekken in het belang van onze inwoners. Alleen ben je sneller, samen kom je verder. We kijken terug met de jaarstukken en de eerste Burap en er is veel gebeurd in het afgelopen jaar. Dat is anders verlopen dan we aan de voorkant vermoed hadden. Er is veel werk verzet om de Rijksregelingen uit te voeren, zoals ook al eerder genoemd, om onze bedrijven en inwoners te ondersteunen waar mogelijk. Dank en waardering voor het werk dat hiervoor door de medewerkers van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden, maar ook in het bijzonder de medewerkers van de SDD, verzet is. De Burap laat zien dat ook dit jaar de nodige uitdagingen laat zien. Zeker ook vanwege een toenemend beroep op de ondersteuning van onze inwoners maar ook onze bedrijven. De toenemende kosten in het Sociaal Domein vragen aandacht en vooral ook het maken van keuzes. We hebben het vanavond niet over taakstellingen maar de GR Sociaal zal vanaf de start met deze uitdaging adequaat aan de gang moeten gaan in samspraak met de zeven gemeenten. We kijken vooruit met de begroting 2022. Wat bijzonder om als Drechtraad deze begroting vast te stellen want de uitvoering zal in een andere vorm plaatsvinden. Door de lopende transitie zijn er verschuivingen in de begroting te zien maar ook verschillende effecten die door elkaar heen lopen en dat zal nog even zo duren. Onze fractie kan instemmen met de jaarstukken, de Burap en de begroting. In tweede termijn zullen we nog enkele aandachtspunten meegeven voor de komende periode. Ik heb de tijd niet bewaakt maar ik werd niet op mijn vingers getikt. Hiermee ronden we de eerste termijn af. We gaan een kwartier schorsen dus we gaan om kwart over acht, dat is een mooi afgerond tijdstip, verder. Dan is het woord aan de DSB-bestuurders. En voordat zij de avond vol gaan praten ook de instructie. Jullie mogen met elkaar twintig minuten spreektijd delen. Dus maak goede afspraken. Twintig minuten. Dat moet lukken volgens mij. Prima. Een goede schorsing. Om kwart over acht zie ik u allen weer terug.

De **voorzitter**: Beste mensen, we gaan weer verder. Ik verzoek u uw plaatsen in te nemen. Ik weet niet of iedereen al weer terug is uit de ruimte hiernaast maar volgens mij het merendeel van de aanwezigen wel, dus we gaan weer verder. De vergadering is heropend. We waren aangekomen bij de eerste termijn Algemene Beschouwingen van de kant van het Drechtstedenbestuur. Ik geef graag als eerste het woord aan portefeuillehouder Flach.

Portefeuillehouder **Flach**: De weemoed hangt als vette lappen in deze zaal. Als ik zo hiernaar kijk is dat een mooi symbool. Ik proef dat in uw aller bijdragen. Dat wordt ook nog eens versterkt door de manier waarop, zij het met alle egards, mijn gewaardeerde collega op een regenachtige dinsdagavond via de zijdeur van de Lockhorst verdwijnt uit de regionale politiek. En vooral door de wat neerslachtige bijdrage van de heer Van Verk. Die deed mij eigenlijk nog het meeste.

De **voorzitter**: Heb ik die moeten missen?

Portefeuillehouder **Flach**: Ja.

De **voorzitter**: Is die op schrift te verkrijgen, de heer Van Verk?

De heer **Van Verk**: Hij is vastgelegd.

De **voorzitter**: Hij is de moeite waard om terug te lezen.

Portefeuillehouder **Flach**: Zeker.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

Portefeuillehouder **Flach**: Maar ik werd weer gerustgesteld door de wijsheden van de heer Moorman, dat je na meerdere keren kantelen het beginpunt weer hebt bereikt. Dat heb ik ook wel eens ervaren als ik foto's probeer te plaatsen op Marktplaats. Die komen er altijd overdwars op en dan druk ik een paar keer op kantelen en dan staat hij altijd precies weer verkeerd. Dus ik herkende dat wel. We hebben maar twintig minuten en ik heb beloofd er vijf over te houden voor mijn collega Heijkoop, dus ik ga voortmaken. We hebben hier vanavond drie stukken met elkaar te bespreken. De jaarrekening 2020, de begroting 2022 en de Burap 2021. Stukken waarover u ging, waarover u gaat en waarover u niet meer gaat, om met de woorden van de heer Van Verk te spreken. Toch is het denk ik verstandig dat we er hier over spreken, want A de streefdatum is 1 januari en we denken nog steeds dat we dat gaan halen. Maar er zijn ook in onze regionale geschiedenis voorbeelden dat we dit soort vormen van samenwerking net niet op tijd haalden. Ik meen dat het SCD om die reden een maand of drie later gestart is. Dat gaan we niet nadoen maar dan ligt er toch wel een begroting. En die begroting is ook het vertrekpunt voor het AB van de nieuwe GR. Zeer belangrijk dus. En ook niet beleidsarm maar inhoudsrijk staand beleid, zoals de heer Van der Kruijff zei, heel terecht. We zien inderdaad een stijging in die begroting, mevrouw Van Es, dat is inderdaad het geval. Ik denk niet dat we in termen van de heer Verheij hoeven te spreken van zelfrijzend balkmeel, maar we zien wel dat de voorzieningen in onze regio steeds beter benut worden, steeds beter bekend worden. Daar hebben Rijksregelingen ook aan bijgedragen. Dat zet ons wel voor financieringsvraagstukken. U ziet dat we ons ook dit jaar weer in bochten hebben moeten wringen om met die min twee lijn de begroting ook behapbaar te maken voor gemeenten. U stelt de vraag, die later ook door de heer Van der Net wordt gesteld, hoe zit het nou met die bureautjes die allemaal die WOZ-waarde aankaarten? Kunnen we daar nu niet iets aan doen? Heel vaak krijgen ze gelijk en dan krijgt de burger vier Euro vijfendertig, waarop er een proceskostenrekening bij de regio terecht komt, die wij mogen betalen, die een veelvoud daarvan is. Er is inderdaad een onderzoek gedaan door de WODC. Ook tot onze teleurstelling zijn daar niet echt aanbevelingen uit gekomen om daar echt iets aan te doen. Om die reden hebben de VNG samen met de Ministeries van BZK en Veiligheid en Justitie, nee andersom, een vervolgonderzoek aangekondigd, met name gericht op maatregelen die we kunnen nemen om misbruik hiervan tegen te gaan. Juridisch klopt het allemaal. Er zit ook een zekere rechtsbescherming in. Maar het is wel zo dat er op bepaalde punten misbruik van wordt gemaakt. De heer Portier neemt, geheel in stijl, afscheid van de Algemene Beschouwingen van de Drechtraad.

Mevrouw **Kruger**: Bij interruptie. Ik hoor dat u naar een volgend punt toegaat maar nog even over die bureautjes. Er wordt nu in de begroting zeven ton opgenomen als onvoorzien post. Is dat puur voor de proceskosten of is dat ook voorzien in de kostenderving, dat we geen inkomsten hebben vanuit de WOZ omdat dat dan in mindering wordt gebracht?

Portefeuillehouder **Flach**: Het is beide, want soms maken mensen ook gewoon zelf bezwaar en leidt dat tot een verlaging van de WOZ. Maar het merendeel heeft toch wel te maken met proceskosten die vrij fors zijn. Dus het is ons ook een doorn in het oog moet ik zeggen. Maar er is juridisch nog heel weinig tegen te doen. Vandaar ook die opdracht vanuit de VNG om daar collectief als gemeenten iets aan te gaan doen als dat kan. Daar zullen we over rapporteren als dat zover is. Terug naar het Brussel aan de Merwede van de heer Portier. Ik zie Brussel zichzelf nog niet zo heel snel opheffen. Het Europees Parlement zie ik niet zo snel doen wat u hier wel doet, namelijk een stap maken naar een nieuwe vorm van samenwerking. Ik wil wel iets zeggen over wat u suggereerde over de overhead. U noemde het bedrag van negenenzeventig miljoen Euro. Dat zet u in een perspectief als een soort geldverslindend monster wat overhead is. Wellicht heeft dat ook te maken met BBV-regels en de wijze waarop we het moeten rapporteren. Maar het is wel goed om te beseffen dat die overhead ook bestaat uit alle taken van het SCD. Dat zijn al onze taken om onze medewerkers fatsoenlijk van een loonstrook te voorzien of te communiceren richting onze inwoners, maar ook de mensen die ervoor zorgen dat degenen die aan de balie van de Sociale Dienst komen netjes, snel en ter zake kundig worden geholpen als het gaat om schuldhelpverlening, minimabeleid, aanvragen van een uitkering. En natuurlijk gaat er veel programmageduld rechtstreeks letterlijk naar mensen toe maar we hebben ook de taak om ze naar werk te begeleiden. Dus ik wil echt afstand nemen van de suggestie die u daarin legde, alsof overhead iets is wat je net zo goed zou kunnen schrappen, want dat is niet het geval.

De heer **Portier**: Ik word direct aangesproken en dat is niet erg want ik heb natuurlijk ook het nodige gezegd. Ik besef heel goed dat je in iedere organisatie overhead hebt. Je hebt management nodig, je hebt administratie nodig en je hebt automatisering nodig. Daar verdient ik tenslotte zelf mijn brood mee. Waar het mij om gaat is de verhouding tussen de overhead en wat er gedaan wordt. Die is wat mij betreft scheef. Het is gewoon één vijfde van wat je uitgeeft dat overhead is. Dat is naar mijn idee niet in verhouding. Er zijn misschien te veel woordvoerders. Ik begrijp dat er iets van vijftig rondlopen in de Drechtsteden. Dan is er misschien wat te ruimhartig omgegaan met hoe automatisering ingekocht wordt. Ik kan niet precies de vinger erop leggen want het is verder ook weinig uitgesplitst waar het allemaal naartoe gaat. Maar dat het heel erg veel is staat voor mij toch wel als een paal boven water.

Portefeuillehouder **Flach**: Het is geld dat ik ook niet dagelijks in handen heb maar het is, nogmaals, echt goed om te beseffen dat daar, ongeveer de helft van de begroting van de SCD is ongeveer vijfenveertig

miljoen, allemaal nuttige dingen van gedaan worden. Er worden begrotingen opgesteld, er wordt juridisch advies gegeven. En de overheid is nu eenmaal ook veel overhead. Wij zijn met zijn allen ook overhead. Wat wij kosten, het democratisch proces, valt ook gewoon onder overhead, zijnde niet direct programmagelden. Als u een relatie wilt leggen tussen de programmagelden en de overhead, dan moeten we denk ik echt goed kijken naar de Sociale Dienst. Dan durf ik wel te zeggen, als we kijken naar andere Sociale Diensten, dat wij in de benchmark heel goed scoren als het gaat om percentages overhead versus programmagelden omdat we een heel efficiënte en adequate Dienst hebben. Dat is mijn punt dat ik hier wilde maken. Zeer veel dank voor de bijdrage van de heer Van der Kruijff namens het CDA. Grote waardering voor de Sociale Dienst Drechtsteden. Dat is iets dat ik alleen maar kan onderstrepen. Ik heb dat gisteren in de gemeenteraad van Hendrik-Ido-Ambacht ook gedaan. Daar kwam de accountant zelf, lopende de vergadering zo'n beetje, de verklaring binnenbrengen. Daar zit een enorme hoeveelheid werk achter. We hebben gezien, en dat hebben we ook in de Auditcommissie besproken, dat we die TOSO-regeling ruimhartig en snel hebben uitgevoerd. Daarbij hebben we niet als eerste gekeken naar de juiste vorm van dossieraanleg maar we hebben dat achteraf gedaan. De regels waren achteraf ook pas bekend en toen is er gewerkt aan de rechtmatigheid. Een foutpercentage van tachtig procent, wat na inhaal- en herstelwerk teruggebracht is naar nul procent. U maakte de complimenten en ik wil die heel graag onderstrepen. Dat is echt te danken aan een club van tientallen mensen binnen de Sociale Dienst die hier echt weken aan hebben gewerkt. Ook aan het team van de accountant die hier een goede bijdrage aan heeft geleverd. Dat heeft ervoor gezorgd dat wij, voor zover ik weet, als Drechtsteden maar ook als zeven gemeenten de verklaring kunnen verwachten en ook dat we geen geld terug hoeven te betalen. Het is ongebruikelijk maar misschien is het wel goed om een applaus te geven voor die mensen bij de Sociale Dienst die daar zo hard aan hebben gewerkt.

De **voorzitter**: Zeker ongebruikelijk maar we kunnen het niet meer terugdraaien.

Portefeuillehouder **Flach**: Nee, maar ik gun het ze van harte. Even kijken, ik ben er bijna doorheen. Ik ben vooral blij met de vele woorden van verbinding. Ik hoorde zelfs twee keer dezelfde slogan van mevrouw Kruger en die werd ook herhaald door de heer Boudewijn. Ik denk dat die echt al op papier stond voordat u die uitspraak dus hij kwam vanuit uw beider koker. Alleen ga je sneller, samen kom je verder. Ik ben blij dat met deze laatste Algemene Beschouwingen de samenwerking in de regio ook niet stopt. Weliswaar misschien in de politieke samenstelling zoals we dat doen, maar dat we elkaar in allerlei verbanden ook weten te vinden als zeven gemeenten. Hoe was die Latijnse spreuk ook alweer? Eenheid maakt macht. Tot zover.

De **voorzitter**: Dan is er ook nog wat spreektijd over voor portefeuillehouder Heijkoop. Een minuut of anderhalf. Nee, houdt u het kort maar geef antwoord op de vragen zou ik zeggen.

Portefeuillehouder **Heijkoop**: Ik zal even kijken of ik het zal beperken tot het beantwoorden van de vragen. Ik denk dat ik iets meer ruimte zal nemen, ook om recht te doen aan het moment dat we hier met elkaar beleven. Ik moest ook wel een klein beetje glimlachen bij de opmerking over de sfeer in de zaal. Dat is een beetje raar. Het lijkt alsof we een samenwerking ten grave gaan dragen. Dat is niet zo mensen. Volgens mij is dat echt niet zo. En ook de mooie woorden over de Sociale Dienst die u uitspreekt. Die zijn ook echt al voor een groot deel geland bij diezelfde Sociale Dienst, bij de medewerkers. Dat vind ik heel goed om te horen. In het verleden kreeg ik wel eens wat feedback vanuit het Bestuur dat ik wel heel erg voor die Sociale Dienst stond. Maar het is ook goed om te zien dat het wel degelijk een collectieve trots is die we voelen voor het presteren van de Sociale Dienst in deze moeilijke tijd. Die Sociale Dienst blijft ook. En die blijft ook van u allemaal en die blijft ook voor ons allemaal werken, met name voor die kwetsbare inwoners in onze stad en regio. Laten we dat wel met elkaar vaststellen. Die Sociale Dienst is ook meer levend dan ooit. Dat komt ook door hun enorme betekenis het afgelopen jaar. Collega Flach heeft er wat uitgebreider bij stilgestaan. Ook de hele rechtmatigheidsexercitie rondom de TOSO en de TONK die echt complex was en die ze fantastisch hebben volbracht. Dat speelde overigens overal in het land. Wij waren daar niet uniek in, dat was gewoon heel ingewikkeld. En wat ik dan zo mooi vind aan die prestatie is dat ze er enerzijds in geslaagd zijn om in maart, april vorig jaar heel snel te schakelen en die ondersteuning voor kleine ondernemers op orde te brengen en aan het einde van het traject, en inderdaad, de heer Van der Kruijff noemde dat terecht, met veranderende spelregels toch alles op orde hebben gekregen en dat die rechtmatigheid weer helemaal op orde is. Daar zijn we heel blij mee. Niet zozeer omdat er dan een keurige paraaf van de accountant staat, maar voor al die duizenden ondernemers, die flexwerkers, de mensen die kwetsbaar waren, zeker in die coronacrisis, die goed zijn ondersteund. De samenwerking gaat wel een nieuwe fase in. Een fase waarin we misschien in dit samenzijn niet meer bij elkaar komen, in ieder geval niet met deze agenda. Volgens mij blijven er wel regionale bijeenkomsten. Maar we blijven wel die inhoudelijke agenda met elkaar voeden vanuit onze gemeenteraden. We hebben ook een Regiodeal. We hebben een economische programma met elkaar. Er gebeuren echt hele mooie dingen in deze regio. En inderdaad ook op het Sociaal Domein zetten we de samenwerking eigenlijk onverminderd voort. Het werd ook terecht aangegeven, het is geen relatief beleidsarme begroting. Maar het is een beleidsrijke begroting die we relatief weinig gewijzigd hebben. Het klopt zeker dat de Sociale Dienst effectief, efficiënt is. Dat blijkt ook uit de benchmarks. Daar mogen we ook gewoon blij mee zijn want het zijn gemeenschapsmiddelen en je wilt dat de middelen ook zoveel mogelijk terecht komen bij de mensen voor wie ze bedoeld zijn. Tegelijkertijd is dat ook wel iets dat we met elkaar moeten bewaken. We hebben met elkaar solide, robuust

beleid geformuleerd. We willen in de toekomst meer recht doen aan de verschillen in Sliedrecht, in Hendrik-Ido-Ambacht, in Dordrecht en daar is ook ruimte voor. Tegelijkertijd moeten we heel goed blijven kijken naar wat ons bindt, omdat dat beleid en die uitvoering het meest effectief en het meest kwaliteitsrijk zal zijn. Daar ben ik van overtuigd. Er zijn een aantal vragen gesteld over de WMO. Ik denk dat, als we kijken naar de WMO in onze regio, we kunnen stellen dat er een hele gezonde, bescheiden begrotingsontwikkeling is. Ja, de kosten stijgen maar de vergrijzing neemt ook toe. De extramuralisering neemt toe. Mensen blijven langer thuis wonen. En de CAO-verhogingen zijn in de afgelopen periode ook best stevig geweest. En volgens mij vinden wij dat allemaal prima, dat mensen in de zorg iets meer gaan verdienen. Volkomen terecht. Dat vertaalt zich ook naar de kostenontwikkeling binnen onze begroting. Maar het gaat niet met enorme bedragen. Ja, het stijgt, maar als je ook kijkt in landelijk perspectief, dat moet je toch doen, dan doen we het best goed in onze regio. Op andere WMO-posten, denk aan beschermd wonen, daar blijven weer vele miljoenen over. Dus ik denk dat we het Sociaal Domein met elkaar echt wel vorm hebben gegeven op een manier waarbij zowel inhoud als die financiën in een goede balans met elkaar zijn. Vandaag hebben we met de collega wethouders een client-ervaringsonderzoek besproken. Dat komt op korte termijn uw kant op. Vanmiddag zijn de complimenten uitgesproken. Enerzijds zie je die kostenontwikkeling, die zich redelijk gezond voordoet, en anderzijds zie je gewoon een hele goede kwaliteit. Je ziet heel veel waardering vanuit de cliënten die die zorg ontvangen. Ik denk dat we met elkaar in deze regio ook wel mogen vaststellen dat we die balans moeten behouden. Er zijn wel wat risico's naar de toekomst toe. Ik hoor het abonnementstarief al langskomen. Dat heeft een enorme aantrekkingskracht veroorzaakt op het zorggebruik. Het klopt dat wij graag zouden willen zien dat het abonnementstarief zou verdwijnen. Ik heb er wel eens met de Minister over gesproken, meerdere keren. Ik moet zeggen dan benadert zijn humeur een beetje het humeur van deze avond. Dat is voor hem een heel gevoelig punt. Tegelijkertijd kan ik u toevertrouwen dat er hoog ambtelijk echt fiches, plannen zijn voorbereid om dat abonnementstarief wel degelijk tegen het licht te houden en wellicht af te schaffen. Dat is echt aan een nieuw Kabinet. Maar ook in Den Haag ziet men natuurlijk wel dat een abonnementstarief bepaalde perverse prikkels met zich heeft meegebracht en daarmee niet helemaal doet wat het zou moeten doen. Ook op macroniveau is er natuurlijk behoefte aan kostenbeheersing en dan moet je zo'n maatregel, daar moet je gewoon eerlijk in zijn, tegen het licht houden. Een andere maatregel die ook nog wel risicovol is, is de resultaatgerichte financiering. De Drechtsteden was de allereerste regio, we waren de eerste gemeenten, die dat op orde hadden. Dat we financieren op basis van kwaliteit van het product en niet P maal Q. En dat ook gepaard hebben kunnen laten gaan met een hoge klanttevredenheid. Dat heeft ons in het verleden miljoenen bespaard en op dit moment zorgt dat, dat onze kosten beheersbaar blijven. Maar dat speelt wel in Den Haag, dat dat mogelijk teruggedraaid gaat worden. Een aantal partijen zet zich echt in om dat te behouden en geeft daarbij de Drechtsteden ook als lichtend voorbeeld, dat die systematiek echt samen kan gaan met goede kwaliteit. Maar als u ook lijntjes heeft met landelijke partijen benadruk dan ook vooral het succesverhaal dat u hier heeft in de Drechtsteden, want dat is financieel gezien, maar ook qua kwaliteit, echt wel een risico naar de toekomst. Dus het abonnementstarief en die resultaatgerichte financiering. Ik voer overigens ook het woord over de WMO omdat collega Paans er vanavond helaas niet bij kan zijn in verband met ziekte. Dan gaan we even naar het fenomeen werken en bestaanszekerheid. Er zijn een aantal vragen over gesteld. Ik werd er net op gewezen dat ik ook de beantwoording van de schriftelijke bijdragen mee zou moeten nemen dus dat ga ik nu ook nog even doen. Er waren wat vragen over de één komma zes miljoen. Wat we hebben geleerd van eerdere crises is dat je moet proberen zoveel mogelijk anticyclisch in te zetten op de toeleiding naar werk. Ook vandaag komen er wel weer wat berichten naar buiten dat ook de jeugdwerkloosheid echt toeneemt. We willen voorkomen, de heer Van der Net, dat de mensen die bij ons in de kaartenbak zitten daar te lang in blijven hangen en uiteindelijk steeds moeilijker bemiddelbaar zijn. Dus we willen nu alle inzet erop zetten om die mensen die inderdaad van de arbeidsmarkt zijn afgegaan, en ik deel uw optimisme, gelijk weer naar die arbeidsmarkt toe te geleiden want er is werk zat. Tegelijkertijd, en dat zal ook op korte termijn naar buiten komen, blijkt dat wij een heel groot deel van de mensen in de Bijstand hebben afgeschreven. Daar doen we eigenlijk helemaal niets aan. Waarom doen we daar niets aan? Omdat we er geen geld voor hebben. In het verleden is er tweeënhalf miljard bezuinigd op de re-integratie van mensen. Het Kabinet gaat dat nu ten goede keren. Er komt extra geld bij. En de middelen die we nu ook ophalen, die één komma zes miljoen, dat zijn ook echt middelen die het Kabinet beschikbaar heeft gesteld aan ons om de re-integratie van die kwetsbare doelgroepen op te pakken. Daar liggen ook goede plannen onder. Die hebben we ook al in de regio op wethouders-niveau met elkaar gedeeld. Ik ben ook van harte bereid om die ook aan u te doen toekomen. Dat gaan we natuurlijk ook doen richting de begroting 2022 in het najaar. Dan kunnen we die ook met elkaar delen.

De heer **Van der Net**: De heer Heijkoop gaat erop in. Het is natuurlijk een interessant onderwerp. Maar wat ik nu begrijp is dat die één komma zes eigenlijk niet bedoeld is voor de mensen die nu even in de uitkering zitten en daar vrij snel weer kunnen uitvloeien maar meer voor mensen die nog een extra zetje nodig hebben. Dat begrijp ik van u, voor zover ik weet.

Portefeuillehouder **Heijkoop**: Het CPB doet ramingen als het gaat om de Bijstandsontwikkeling. Als het gaat om de verwachtingen die wij in onze begroting opnemen zijn die daar ook op gebaseerd. Die hebben wij trouwens nog wel recent bijgesteld op basis van de laatste getallen, waardoor de begroting nog wat

positiever is uitpakkt. U merkt dat terecht op, het herstel laat zich beter aanzien dan drie, vier maanden geleden en dat wordt elke keer bijgesteld. Wij volgen dat natuurlijk en zullen onze begroting ook bijstellen. Tegelijkertijd zien we toch wel dat we een hele onzekere periode tegemoet gaan. De steunpakketten worden nu langzaam afgebouwd. TOSO vijf is nu gestart maar er zal geen TOSO zes komen. De verwachting is dat in Q4 van dit jaar, als het virus zich zo blijft ontwikkelen als nu, de steunpakketten echt wel eindig zijn en dan staat er wel iets te gebeuren. De Nationale Ombudsman heeft vandaag ook naar buiten gebracht dat gemeenten vol moeten gaan inzetten op schuldienstverlening omdat heel veel ondernemers hun potjes hebben opgegeten. Zzp'ers komen nog steeds in de problemen waar het gaat over schuldenproblematiek. En we zien ook dat het afbouwen van die steunpakketten nog een beetje ongewis is. Daarom heeft het Kabinet gezegd we gaan toch extra coronamiddelen beschikbaar stellen om gemeenten optimaal te equiperen om echt gelijk aan de slag te kunnen gaan bij de mensen die de arbeidsmarkt af zijn gevallen, maar ook in te zetten op de mensen die al wat langer van de arbeidsmarkt af zijn, om die weer naar werk te begeleiden. Het blijkt ook wel dat de middelen die beschikbaar zijn voor re-integratie en voor de middelen om te begeleiden echt niet afdoende zijn. Dus wij zijn als gemeenten heel blij dat die extra middelen beschikbaar zijn gesteld en dat we die ook bij de Sociale Dienst kunnen inzetten om de uitstroom te verbeteren.

Ik zit even te denken. De WMO-vragen van de Samenwerkende Lokale Partijen heb ik beantwoord. De vragen over de toeleiding naar werk heb ik beantwoord. Volgens mij zijn we er daarmee.

De heer **Moorman**: Als ik even mag. U bent ingegaan op de WMO. U heeft ook gezegd het is een hallelujaverhaal, zeg ik even voor het mooie, dus ik zie dat graag tegemoet. We hebben ook specifiek wat vragen gesteld omdat de WMO Adviesraad ons recent op een avond heeft meegenomen in de rapportage. Daaruit bleek dat het misgaat bij veel individuele gevallen. In onze vragenbijdrage, hebben wij dan ook gesteld, maken wij de verbinding met die WMO Adviesraad. De Buitenwacht in Dordrecht is daar een mooi voorbeeld van. Die hebben daar een aantal oplossingen voor. Maar ook de corporaties. Ik maak me zorgen over de verbinding die er wel is maar niet zo zeer effectief omdat de vergrijzing toeneemt maar de uitvoer en de slimme manier van werken, ik vind dat het sterke merk Drechtsteden er is, zou daarin kunnen liggen. Althans, dat is de vraag die wij u stellen.

Portefeuillehouder **Heijkoop**: Richting de heer Moorman zou ik het volgende willen opmerken. Als we kijken naar de client-ervaringscijfers, die ontwikkelen zich positief. Ik weet niet of het een hallelujaverhaal is maar we zien dat de mensen feitelijk blij zijn met de voorzieningen die zij krijgen aangereikt vanuit de gemeenten. Tegelijkertijd zitten er nog wel degelijk punten in waarvan we zeggen dat kan nog beter. We zien ook verschillen tussen gemeenten. Ik heb ook aan de collega's vanmiddag voorgesteld laten we dit rapport meenemen en ook lokaal proberen daar recht aan te doen waar het gaat over verbeteringen. Want richting 2022 gaat u in uw lokale raden steeds meer over de beleidsvorming en dan kunt u uw voordeel doen bij die regionale verschillen en daar eventueel lokaal beleid op aanpassen. Niet zo zeer alleen via de maatwerkvoorzieningen, maar ook waar het gaat over algemene voorzieningen, die u lokaal in uw eigen gemeenschap heeft. Ik denk dat dat verstandig is. Maar als het gaat over de clientvertegenwoordiging zien we wel dat de clientondersteuning ook steeds bekender wordt. Dat blijkt uit dat rapport. En waar het gaat over de WMO Adviesraden, dat hebben we vanmiddag besproken. We hebben natuurlijk een regionale Adviesraad en we zouden het heel mooi vinden dat de lokale Adviesraden, die moeten er gewoon zijn om de lokale raden en de colleges lokaal van advies te kunnen voorzien, gevraagd en ongevraagd, maar ook wel degelijk een regionale Adviesraad te blijven behouden en te versterken om ook de samenwerking te blijven stimuleren. Ik ervaar de input vanuit de WMO Adviesraad en andere platforms als heel positief. Zij kunnen soms echt de vinger op de zere plek leggen. We moeten altijd streven naar verbetering, en zeker het individuele geval. Er zijn altijd mensen die tussen wal en schip vallen. Ik merk bij de professionals bij de Sociale Dienst dat er steeds meer aandacht voor is. Je hebt natuurlijk veel aandacht voor effectiviteit en efficiency. Tegelijkertijd gaat het ook over maatwerk. Er is steeds meer behoefte aan maatwerk. En dat staat soms weer op gespannen voet met de caseload van medewerkers waar je ook wat mee zou willen doen. Dus ook in die zin is het een spannende tijd. Wij hopen van harte met elkaar dat het nieuwe Kabinet echt ruimte geeft aan gemeenten om dat maatwerk te bieden want vanuit wet- en regelgeving is dat er ook niet altijd, vanuit de WMO, de Participatiewet. Maar in die zin kunt u ook vanuit de verantwoordelijkheid die u heeft in uw lokale raden daar straks op meesturen. Ik zie ook echt uit naar de toekomstige samenwerking en ik heb er alle vertrouwen in dat we met elkaar nog steeds mooie dingen zullen bereiken.

De heer **Moorman**: Dank u wel. We gaan uw cijfers tegemoet zien en we gaan dat delen met de Adviesraden. Dus we zullen kijken hoe we dat in de komende jaren op het onderdeel GR Sociaal gaan doen. Dan blijft voor ons als Raad altijd heel interessant hoe we een vorm kunnen vinden, dan wel met die Adviesraad, dan wel lokaal waar we eventueel aan de knoppen kunnen draaien. Dank voor de beantwoording.

De **voorzitter**: Ik zie daar nog een vraag. Gaat uw gang de heer Wisker.

De heer **Wisker**:

Portefeuillehouder **Heijkoop**: Deze vraag is inderdaad heel actueel. Ik noemde het net al even in het verlengde van het abonnementstarief. Twee grote ontwikkelingen die landelijk op dit moment spelen. Er ligt een wetsvoorstel voor om echt goed te borgen dat resultaatgerichte financiering mag en dat het ook goed is.

Vanuit de Kamer was er veel onzekerheid omdat men wel eens verhalen hoort, ook vanuit clientvertegenwoordigers, van dat gaat niet goed, er wordt bekibbeld op zorg, we zijn ontevreden. Daar hebben wij vanuit de Drechtsteden ons verhaal ook tegenover gezet van nee, kijk het kan wel. Je moet alleen goede afspraken maken over wat je in het zorgplan opneemt, wat je met de client afsprekt, dat je ook echt recht doet aan de behoefte die er vanuit de client is en op die manier ook uitvoering geeft aan je plicht vanuit die WMO. Maar de heer Wisker heeft absoluut gelijk dat dit wat ongewis is. Wij voldoen volgens de huidige maatstaven ook aan deze jurisprudentie, dus in de Drechtsteden hebben wij het op orde. Maar het wordt wel spannend. Het is wel belangrijk dat er een degelijke wetgeving vanuit het Kabinet en vanuit de Kamer wordt vastgesteld op basis waarvan wij hier verder kunnen. Mocht dit echt op de helling gaan, wat u schetst als mogelijkheid, dan moet u rekening houden met een kostenstijging die vele miljoenen beslaat in deze regio, in de orde van grootte van vijf tot tien miljoen. Daar hebben we het direct over. Niet gepaard gaande overigens met een veel hogere klanttevredenheid. Dus u zult begrijpen, en daarom ook net mijn oproep, dat wij ook richting Den Haag aangeven laten we dit alsjeblieft niet zomaar laten lopen, want dit is echt een mooie manier om enerzijds de kosten te beheersen en anderzijds de kwaliteit van de zorg overeind te houden en ook betaalbaar te houden, zeg ik met een schuin oog richting de heer Van der Net.

De heer **Portier**: Toch even een opmerking over dat resultaatgericht werken. U zegt dat bespaart miljoenen. Dat kan toch alleen maar als er meer werk in dezelfde tijd gedaan wordt, of minder. U begrijpt wat ik bedoel, dat mensen gewoon harder moeten werken en in minder tijd hetzelfde werk moeten verrichten. Dat gaat toch altijd ten koste van de arbeidsomstandigheden van de mensen die het werk moeten doen of de zorg. Dat geld wordt niet voor niets bespaard.

Portefeuillehouder **Heijkoop**: De wijze waarop wij het in onze regio doen bespaart veel bureaucratie want je bent niet allemaal met uurtjes en kwartiertjes afspraken aan het maken en indicaties aan het aanpassen. We hebben eigenlijk het schone huis principe. We zeggen in twee uur in de week kun je het huis schoon houden. Wij hebben eigenlijk wel de bijzondere situatie in onze regio dat de cliënten tevreden zijn, dat wij tevreden zijn, maar dat ook de zorgaanbieders tevreden zijn. Die zeggen wij kunnen hier goed mee uit de voeten. Het tarief moet wel goed zijn. Daar zit ook wel een kosten-stijgend effect in want ze moeten het er wel voor kunnen doen. Tegelijkertijd zijn we nu weer in gesprek met de zorgaanbieders, ook over de nieuwe tarieven en dergelijke. En eerlijk is eerlijk, dat gaat best scherp. Dat gaat ook wel in de onderhandelings sfeer. Tegelijkertijd wordt ook wel erkend dat de zorgaanbieders het ervoor kunnen doen en je wilt uiteindelijk de schaarse publieke middelen zo effectief en efficiënt mogelijk inzetten. Maar wel graag in verbinding en in goede relatie met de zorgaanbieders, want daar wil je op een goede manier mee samenwerken. Maar nogmaals, als wij massaal indicaties vanuit cliënten zouden krijgen van ons huis is niet schoon, het gaat niet goed, we zijn ontevreden, dan zouden we een andere vraag hebben. Maar dat is op dit moment gelukkig niet aan de orde.

De heer **Portier**: Ook even een kleine kanttekening bij die klanttevredenheidsonderzoeken. Op het moment dat iemand keihard moet werken om alles snel snel aan de kant te krijgen en je gaat vervolgens aan de klant vragen bent u tevreden over de zorg die geleverd wordt, dan is het natuurlijk een hele hoge drempel om te zeggen ik vind het maar niks.

Portefeuillehouder **Heijkoop**: Ik stel voor dat we op korte termijn het meest recente klanttevredenheidsonderzoek aan u doen toekomen. Wellicht kunnen we aan de hand van de inhoud nog eens het gesprek met elkaar voeren van wat lees je hier nu en wat lees je misschien ook niet. Ik sta er zeker voor open als u zegt wacht even, misschien moeten we bij een volgende uitvraag nog een andere vraag eraan toevoegen om een beter beeld te krijgen bij de daadwerkelijk ervaren kwaliteit, dan zouden we dat kunnen doen. Ik begrijp namelijk wel wat u zegt.

De heer **Portier**: Ik ga graag dat gesprek met u aan.

Mevrouw **Kruger**: Eén toevoeging. Vraag ook gewoon of ze wat ze krijgen ook echt nodig hebben. Soms zeggen mensen wel eens, natuurlijk mijn huis is schoon maar ik had liever iets anders gehad maar dat zit dan niet in dat pakket. Meer zeg ik er niet over.

Portefeuillehouder **Heijkoop**: Om het nog even heel concreet te maken. We maken het wel eens mee dat dat het huis aan kant is op het moment dat de hulp arriveert en dat er dan een kop geurende thee klaar staat om eens even lekker bij te praten. Daar is eigenlijk het probleem niet zozeer dat het huis schoon moet zijn maar eenzaamheid, even een praatje. Dat klopt zeker. Ik hoop dat we in de toekomst nog meer recht kunnen doen, ook vanuit onze lokale algemene voorzieningen, aan vaak onderliggende problematiek. Dan gaat het over vereenzaming, sociale contacten, ontmoeting en dergelijke, wat heel belangrijk is.

De **voorzitter**: Ik zie voor nu verder geen vragen. Dank voor de bijdrage. Ik kijk nog even naar de overige DSB-leden. Volgens mij zijn hiermee ook de vragen en opmerkingen vanuit de Drechtraad voldoende behandeld in eerste termijn. Dan gaan we wat mij betreft door naar de tweede termijn vanuit de Drechtraad. Ik weet niet of iedereen daar ook behoefte aan heeft. Ik zou graag handen zien van degenen die daar behoefte aan hebben. Ik had van de heer Boudewijn in de afloop van de eerste termijn alvast gehoord dat hij dat aankondigde. Ik weet niet of dat voor iedereen geldt. Ja, dan begin ik bij u, de heer Boudewijn, en dan ga ik gewoon de tafel rond. Gaat uw gang.

De heer **Boudewijn**: Ik had een praktisch probleem, mijn eerste termijn was te lang, dus ik heb hem in tweeën geknipt.

De **voorzitter**: Kijk, heel slim.

De heer **Boudewijn**: Ik had ook nog wat ruimte overgelaten om te reageren op amendementen en moties maar ik denk dat het een unicum is dat we nu een begrotingsbehandeling hebben zonder amendementen en moties, dus daar ga ik verder niet op in. Ik had al gezegd dat we in kunnen stemmen met de jaarstukken, de Burap en de begroting, maar ik zou nog een aantal, en dat zijn er slechts drie overigens, aandachtspunten meegeven voor de komende periode. Dat betreft met name de transities. Onze oproep is om te zorgen voor een integrale benadering van de verschillende transities en hun onderlinge afhankelijkheden om te borgen dat er niets tussen wal en schip valt. Twee, zorg voor transparantie en inzichtelijkheid tijdens de transities waar en hoe onderdelen van de GRD en kosten ondergebracht worden. Dat vragen wij ook expliciet voor het Ruimtelijk Economisch Domein, waarvan we in de stukken zien dat onderdelen vanuit de GRD ondergebracht worden bij de gemeente Dordrecht, waterbus, walstroomvoorzieningen, even wat voorbeelden, zonder dat de Drechtraad of de raden er expliciet bij betrokken zijn geweest. Dat vragen we ook voor een heldere P&C-cyclus voor het Ruimtelijk Economisch Domein, waarbij de zeven raden ook goed meegenomen worden. Als laatste aandachtspunt betrek de raden ook goed in de verschillende onderdelen van de transities en borg deze ook in het post GRD-tijdperk. Tot slot, er is veel werk verzet door alle betrokkenen, dat is al verschillende keren tot uitdrukking gebracht, ik denk goed om te noemen, en dat waren niet altijd gemakkelijke omstandigheden. Onze dank en waardering nogmaals daarvoor. We vragen ook opnieuw aandacht voor de medewerkers die betrokken zijn bij de lopende transities en roepen het Bestuur ook op goed voor de mensen te zorgen. We wensen iedereen in zijn of haar rol in de regionale samenwerking van harte Gods zegen toe in het komende jaar en laten we het vooral samen blijven doen. Ex unitate vires, oftewel eendracht maakt macht. Dank u wel.

De **voorzitter**: Kijk, die hebben we volgens mij vanavond al eerder gehoord. Dank daarvoor. Dan ga ik naar mevrouw Van Es. Die laat het hierbij. Dan ga ik naar de heer Van der Kruijff. Die laat het er ook bij. Mevrouw Kruger. De heer Van der Net. De heer Portier. Kijk, dat is kort en krachtig. De heer Van Verk. De heer Moorman had nog een korte bijdrage. Gaat uw gang.

De heer **Moorman**: Ik sluit zo aan op de woorden van de heer Boudewijn want de P&C-cycli zijn belangrijk maar ook de wijze waarop de raden in de toekomst betrokken blijven bij de onderdelen die wij elke keer opnieuw bedenken. Het Sociaal Economische deel, maar ook het Ruimtelijke deel. Want in het verleden, en dat is het mooie voorbeeld van Zwijndrecht en Dordrecht, hebben wij de Spoorzone benoemd. Dat was vijftig jaar geleden. Het is wel handig als raadsleden ook aan het begin van het proces meespreken, meedenken, meewerken, anders krijgen we weer de situatie dat de rotonde in de ene stad anders is dan in de andere stad. Dat soort zaken moet je nou net zien te voorkomen. Drechtsteden is een sterk merk. Zorg ook voor een sterk overleg en een sterke betrokkenheid van raadsleden. Dat is waar ik het bij wil laten. En uiteraard stemmen wij in met de drie documenten zoals wij ook hebben aangegeven in onze schriftelijke bijdrage.

De **voorzitter**: Hartelijk dank. Dan kijk ik nog even rond of ik andere leden van de Drechtraad ben vergeten in deze tweede termijn of nog de gelegenheid moet geven om iets te zeggen. Dat is niet het geval. Dan kijk ik nog even naar de DSB-tafel. De heer Blanken, gaat uw gang.

De heer **Blanken**:

De **voorzitter**: Nee, ik ga straks even alle drie de voorstellen langs en dan wil ik iedereen de gelegenheid geven die daar behoefte aan heeft om een stemverklaring af te geven vlak voordat we tot stemming overgaan. Dit is nog even de tweede termijn. Dank voor deze vraag. De DSB-tafel, is daar nog behoefte aan een tweede termijn? De heer Heijkoop, u mag misbruik maken voor een klein persoonlijk punt. Dat vinden we leuk.

Portefeuillehouder **Heijkoop**: Ik wil toch van deze gelegenheid gebruik maken om velen van u te danken voor de leuke reacties na de geboorte van onze dochter elf dagen geleden. Ik heb veel berichtjes en kaartjes mogen ontvangen, ook voor een deel vanuit dit samenzijn. Daar wilde ik u nog even voor bedanken. Dat had ik net willen doen maar dat is me ontschoten.

De **voorzitter**: Dat is dan de tweede termijn van het Drechtstedenbestuur. We zijn allen overigens zeer blij voor portefeuillehouder Heijkoop en zijn gezin dat het allemaal gelukkig weer goed is gegaan en feliciteren hem ook met de komst van zijn wolkje.

Dan hebben we daarmee de tweede termijn van het Drechtstedenbestuur ook gehad. Dan gaan we inderdaad de stukken even langslopen voor wat betreft eventuele stemverklaringen.

8. Jaarstukken 2020 GR Drechtsteden

De **voorzitter**: Zijn daar nog stemverklaringen bij? Zo niet, dan kijk ik rond of er behoefte is aan stemming. Iedereen akkoord?

De heer **Boudewijn**: We moeten ze eigenlijk wel gebruiken.

De **voorzitter**: Zullen we dat dan bij de begroting doen?

De heer **Boudewijn**: Goed.

De **voorzitter**: Ik heb het gevoel dat er bij de jaarstukken verder geen behoefte is aan stemming. Dan stellen we die vast en dat doen we dan unaniem.

Besluit: De jaarstukken 2020 GR Drechtsteden zijn vastgesteld.

9. 1^e bestuursrapportage 2021 GR Drechtsteden

De **voorzitter**: Is daar behoefte aan stemverklaringen? Dat is niet het geval. Is er behoefte aan stemming? Ook dat is niet het geval. Dan stellen we die unaniem vast.

Besluit: De 1e bestuursrapportage 2021 GR Drechtsteden is vastgesteld.

10. Primaire begroting 2022

De **voorzitter**: Daar is in ieder geval één stemverklaring aangekondigd. De heer Blanken, gaat uw gang.

De heer **Blanken**: Dank u wel. Nu de Drechtraad voor de laatste keer bijeen is om de primaire begroting voor het komende jaar vast te stellen moet me nog één ding van het hart. Na jaren van samenwerking in dit gremium zeg ik namens de fractie van Pro Sliedrecht dank aan een ieder die zich op wat voor wijze dan ook heeft ingezet voor onze gezamenlijke inwoners, ook die in Sliedrecht. Als het gaat zoals gepland is de ontvlechting van de huidige GRD per 1 januari 2022 juridisch een feit. Pro Sliedrecht ziet in de uitwerking van dit geheel nog heel wat haken en ogen, vooral in het as is principe, het staand beleid, en daardoor op de eventuele uitwerking van deze begroting. Derhalve kan Pro Sliedrecht niet instemmen met dit besluit.

De **voorzitter**: Dank u wel. Zijn er andere stemverklaringen bij de primaire begroting 2022? Dat is niet het geval. Dan wil ik overgaan tot stemming want daar is toch behoefte aan. Dan wil ik u allen vragen de stemkastjes te pakken en daar uw stempas in te doen. Dan is als het goed is als u op één drukt, althans dat was de vorige keer zo, als u op één drukt bent u voor de primaire begroting en als u op twee drukt bent u daar niet voor, dan bent u daar tegen. De stemming is nu geopend. Inmiddels hebben vierendertig van de negenendertig leden hun stem uitgebracht, van de aanwezige leden. Vijfendertig. Dit is eigenlijk ook een beetje traditie, dat de laatste paar nog even blijven hangen. U kunt toch niet twee keer stemmen dus als u allemaal voor de zekerheid nog een keer de actie wilt herhalen en misschien het stemkastje wilt richten in de richting van de techniek en dan nog een keer te drukken op één als u voor bent of twee als u tegen bent. Dat scheelt in ieder geval al weer één stem zie ik, zesendertig. We missen nog drie stemmen. Nu wordt het helemaal ingewikkeld. Er gaat daar een hand omhoog. Er liggen hier onbeheerde kastjes. En hoeveel zijn dat er? Zijn er zesendertig in de zaal? Ik ben blij dat burgemeester Paans kan tellen. In ieder geval is de primaire begroting aangenomen. Zevenhonderdachtennegentig stemmen voor en tweeënvijftig stemmen tegen. Ik stel voor dat we dat nu even als uitslag noteren, als we nog even nagaan of iedereen daadwerkelijk heeft gestemd, maar dat kunnen we achteraf zien. Ja, maar die is na de stemming binnengekomen. Daar moet ik ook een beetje streng in zijn. Excuus daarvoor. Maar toch van harte welkom. Fijn dat u er bent. U voegt zich bij de meerderheid. Dat is dan in ieder geval in woord gebeurd. Dit is de uitslag op de stemming van de primaire begroting. We gaan nog even precies na of iedereen die aanwezig was ook daadwerkelijk de stem heeft uitgebracht. Dat kunnen we achteraf ook zien. Ik ga ervan uit dat dat goed is.

Besluit: De primaire begroting 2022 is vastgesteld.

11. Rondvraag en sluiting

De **voorzitter**: Ik wil straks zelf nog een paar korte woorden zeggen maar ik kijk even rond of er nog anderen zijn die iets hebben voor de rondvraag. Geen Drechtraadsleden die iets voor de rondvraag hebben? Dan wil ik zelf nog kort iets zeggen.

Het is niet zo dat er na vanavond nooit meer een Drechtraadsvergadering zal zijn. We hebben er natuurlijk in het najaar nog een aantal gepland staan, waarvan in ieder geval die in december een wat bijzonder en ook een wat feestelijk tintje zou moeten krijgen. Vanavond merk ik, en dat is al eerder genoemd, toch hier en daar een wat gelaten sfeer. Ik moet heel eerlijk zeggen daar heb ik ook alle begrip voor. Er zitten hier veel mensen die al jarenlang via het systeem van de Drechtraad en het Drechtstedenbestuur zeer actief zijn in de regio en betrokken zijn en namens hun gemeente inbreng leveren in de regionale samenwerking en daar ook aan gehecht zijn geraakt. Ik wil dan ook vanaf deze plek zeggen dat ik veel begrip heb voor mensen die vanavond toch wat gelaten de laatste begroting vaststellen en daar misschien zelfs ook bepaalde emoties bij voelen. Aan de andere kant wil ik u ook het volgende voorhouden. Wij zitten hier bij elkaar ten behoeve en ten bate van onze inwoners, van onze bedrijven, van onze instellingen. Daar doen we allemaal met hart en ziel ons uiterste best voor iedere dag. Ik denk ook dat we het aan hen verplicht zijn om een samenwerkingsverband, dat toch ook zoveel positieve dingen heeft opgeleverd de afgelopen jaren, te onderhouden. Ik heb zelf inmiddels een

dochter van anderhalf. Ik weet dat het belangrijk is om haar goed vast te houden, maar ik denk ook dat als zij wat ouder is, en velen van u hebben ook wat oudere kinderen, het goed is om zo'n kind ook af en toe de ruimte te geven en een beetje los te laten, want dan houd je ze uiteindelijk dicht bij je. Dat geldt volgens mij ook voor onze samenwerking. Ik denk dat het goed is voor onze samenwerking dat we elkaar een beetje los laten, waardoor we elkaar uiteindelijk veel beter vasthouden en toekomstgericht aan de slag kunnen gaan met de opgaven die er vandaag de dag liggen in onze regio. Dit samenwerkingsverband is tot stand gekomen in een ander tijdperk, met andere opgaven. Dat verdiende ook de structuur die het heeft gekend en dat heeft ook vele goede vruchten afgeleverd. Maar we zijn met elkaar ook tot de conclusie gekomen dat een nieuwe tijd ook weer een nieuwe vorm vraagt. Ik denk dat het goed is dat we daar met elkaar de schouders onder zetten. Bestuurlijk zijn we daar ook bijna uit. Ik hoop en verwacht en doe ook een beroep op u om daar ook in de politieke arena's met elkaar de schouders onder te zetten en daar uit te komen. Dat is belangrijk voor onze inwoners, voor onze bedrijven en voor onze kennisinstellingen en andere instellingen. Ik hoop ook echt dat we elkaar in de toekomst vaak blijven treffen. Dat gaan we ook echt faciliteren. E dan hoop ik ook echt dat we niet alleen elkaar treffen, want wij zijn maar de overheid zeg ik dan, maar ik hoop ook dat we juist al die bedrijven, inwoners en kennisinstellingen gaan treffen want uiteindelijk is in die synergie meer te bereiken dan als wij met elkaar alleen maar blijven praten. Ik wil u heel hartelijk danken voor al uw inzet, ook bij alle afgelopen begrotingen, hoe lang u ook van dit gremium onderdeel heeft uitgemaakt. Ik kijk echt uit naar de toekomst. Natuurlijk heb ik begrip voor een gelaten sfeer maar ik hoop ook echt dat we met elkaar onze regio in de toekomst weer verder gaan brengen en ik heb daar eigenlijk alle vertrouwen in. Ik wil u hartelijk danken voor uw bijdrage van vanavond en zie u graag na de zomer, waarin u allemaal hopelijk weer een beetje op zult laden, graag weer met frisse moed terug. Dank u zeer.

En dan wordt er nog een warm hapje rondgebracht.